

201

TUOI H

A

TUỔI HOA

BẢN NGUYỆT SAN GIÁO-DỤC VÀ GIẢI-TRÍ THANH-THiếu-NHI

Trang số này :

☐ Điều bí mật của mẹ tôi NĂM QUAN . 3 ● Thiên, Địa tinh !
HỨA THIÊN HƯƠNG . 20 ● Hoa đêm LÊ THỊ THÁI BÌNH . 22 ●
Trên đỉnh trời nào LINH HƯƠNG . 30 ●

☐ Vòng quanh thế giới 80 ngày (truyện tranh) BÌNH . 43 ●
Thăng Bảo (truyện dài) NGUYỄN THỊ QUẢNG BÌNH . 49 ●

☐ Thơ : TÔN NỮ QUỲNH TRÂM ● ~~KHƯƠNG THẢO~~ ● NGỌC
THUY GIANG ● TUYẾT OANH ● VŨ NGUYỄN TRIỀU TIÊN ●
NGUYỄN VĂN THIÊN ● Vườn thơ Tuổi Hoa Em vào mùa Hạ
NGUYỄN LÝ . 27 ●

☐ Cái cười của nhà Phật THIÊN TRUYỆN . 5 ● Cười bò . bò
cười . 6 ● Tại sao người ta ăn chay vào các ngày rằm và mừng
mặt ? PEACE BÌNH . 9 ● Viết ngắn TÊ-TÊ . 10 ● Một tấm gương
hiền thực : Bà Từ-Dũ BĂNG TUYẾN . 12 ● Trang tóc dài HỒNG
HẠNH . 18 ● Sinh-tố TÝ-BỤP . 38 ● Bé Việt bé Nam (tranh
vui) BÌNH ● Bạn đọc và Tuổi Hoa . 56 ●

☐ Tranh bìa : Khói hương của VI-VI ●

☐ NĂM THỨ XII ☐

BỘ MỚI ● SỐ 201

NGÀY 15-5-1973

● Chủ nhiệm, Chủ bút : CHÂN-TÍN
● Thư ký Tòa soạn : HÀ-TĨNH
● Quản lý : VÕ-VĂN-HỮU
● Bìa & minh họa : VI-VI

Ngôn phiếu, chỉ phiếu đề tên VÕ-VĂN-HỮU

Thư từ, bài vở gửi HÀ-TĨNH

Tòa soạn : 38, Kỳ-Đông, 38

Sài Gòn - 3 — ĐT. 99.034

ĐIỀU BÍ MẬT CỦA MẸ TÔI

□ NAM QUÂN □

Lòng mẹ bao la như biển Thái Bình, dạt dào...
(Nhạc và lời của Y. Văn)

NGƯỜI ta thường nghe nói chỉ có các con là hay phỉnh gạt người mẹ sinh thành ra mình, chứ hiếm khi nghe ai nói mẹ lại đi lừa dối các con bao giờ. Ấy thế mà lại có đấy. Người đó chẳng phải ai xa lạ! Chính là mẹ ruột tôi vậy. Mẹ tôi « lừa dối » chúng tôi! Tức là bà có một điều bí-mật cố giấu không muốn cho chúng tôi biết. Điều bí-mật ấy, bằng bất cứ giá nào, chúng tôi cũng phải khám-phá cho ra.

Thuở ấu thơ của anh chị em tôi trùng vào thời-kỳ kinh-tế khủng hoảng trong những năm từ 1925 đến 1930. Các bạn trẻ thời nay chắc khó có thể tưởng-tượng được, hình-dung được kinh-tế khủng-hoảng là thế nào... Suốt tuần-lễ, chỉ được ăn thịt có mỗi một lần. À, đồng đã bảy ngày trời mà chỉ được một lần ăn thịt, chắc hẳn các bạn đã la rầm trời đất lên rồi. Chưa! Chưa hết! Trời đồng giá rét như vậy mà chân không mang giày; có khi suốt từ sáng tới xế trưa mà vẫn chưa có cái gì để cho hai hàm răng làm việc. Nhà ở lại còn là ván-đề gai góc hơn nữa. Gia-đình thường xuyên bị đe dọa tống xuất ra nằm trên... vỉa hè. Đó, kinh-tế khủng-hoảng là như thế đó. Riêng với chúng tôi, tình-trạng đời sống lại còn buồn thảm hơn nữa. Cha ruột chúng tôi đã bỏ mẹ con chúng tôi mà đi.

Ấy thế mà, trong suốt thời-kỳ tai-ương đó, mẹ tôi vẫn xoay xở ngược xuôi khiến bốn anh em chúng tôi vẫn được cơm ăn, chỗ ngủ ấm áp, áo quần lành lặn, giày vớ tươm tất và đi học đều đều. Mới ba mươi

sáu cái xuân, mái tóc mẹ tôi đã bạc trắng như cước. Miệng lúc nào cũng tươi lúc đối-diện các con. Nhưng khi quay đi, tôi thường bắt gặp ánh mắt bà thoáng ẩn một vẻ gì trầm buồn u tối. Điều rõ rệt nhất mẹ tôi thân-nhiên không cần dấu-diểm là bà chẳng có một chiếc áo nào ra hồn, và ban ngày, hầu như không một phút nào mẹ tôi ngồi nghỉ.

Về sau, khi lớn khôn, bốn anh em chúng tôi, như bốn con chim đã mọc đủ lông đủ cánh, ra đời bay nhảy kiếm sống. Trai lấy vợ, gái lấy chồng, sống một đời đầy đủ sung-lúc, đồng thời cứ mỗi tuần-lẻ, lại gom góp nhau vào, mỗi người một số tiền, gửi về cho mẹ, để bà có thể an-hưởng những năm còn lại sau cái tuổi năm mươi. Thỉnh thoảng, bất chợt về thăm, anh em chúng tôi lại thấy áy náy trong lòng khi nhận ra rằng đời sống thanh-đam của mẹ vẫn còn cứ tiếp-liên chẳng một mây may thay đổi. Đủ phương-tiền mua một căn nhà khác khang-trang đủ tiện-nghỉ hơn, mẹ tôi vẫn khẳng khăng một mực: «mẹ ở căn nhà này quen rồi, đổi nhà khác là lòng khó chịu lắm!». Thuê một chị để giúp việc cho đỡ vất vả, bà cũng không thuê, lấy cớ rằng ai làm cũng không vừa ý bằng mình tự-làm lấy cho mình. Còn áo quần thì ới thời, hết chỗ nói, mẹ tôi không chịu sắm sửa cho mình một manh quần hoặc tấm áo nào có thể gọi là sang sang một chút bao giờ. Mỗi khi nói đến chuyện đưa bà lên Đalat nghỉ mát hoặc ra Vũng-Tàu hưởng chút gió biển là y như thế nào bà cũng khất lần, hoãn binh mãi cho tới khi nản quá, chúng tôi không còn dám đá động đến nữa mới thôi.

Tiền hàng tuần, anh chị em chúng tôi gửi về đều đặn. Thấy mẹ chỉ ăn tiêu dè sẻn, liết liệt như xưa, ai nấy đều yên trí, khi bà mất, hai chục năm sau, là mẹ đã để dành được một ngân khoản lớn lắm.

Khi lục lọi các giấy tờ của mẹ trong ngăn tủ riêng, chúng tôi chung hững nhìn nhau: không còn lại đồng xu teng nào hết... Thì ra, tiền gửi về đến đâu, bà «xài» hết đến đó. Nhưng mẹ tôi tiêu xài vào việc gì chứ? Đây là câu trả lời! Khi anh chị em chúng tôi khôn lớn, đứa nào đứa ấy đều tự túc được rồi, bà đã âm thầm liên lạc với một cơ quan cứu trợ chiến nạn, yêu cầu gửi cho bà bốn em nhỏ mồ côi, bất kể trai hay gái. Đem về, bà thuê một căn nhà nhỏ kế cận nơi mình ở... Thế rồi, gần hai chục năm trời đồng đã, ngoài cơm ăn áo mặc, bà còn trông nom đến việc học hành của bốn đứa «con nuôi», thuốc thang săn sóc khi chúng ốm đau, giúp đỡ dạy dỗ chúng để chúng khắc phục được mọi các khó khăn của tuổi trẻ lúc dậy thì. Và lại còn dựng vợ gả chồng được cho hai trong bốn đứa nữa.

Với chúng tôi, suốt thời gian dài dằng dẳng ấy, bà không hé môi liết lộ một chút gì về đàn con trong cái «ổ» mới đó cả. Bà ngại mấy đứa con ruột không tán thành khi thấy mẹ lại lao tâm tốn sức «cơm nhà vác gà voi thiên hạ»! Tôi nghĩ như thế!

Phải thú thực : niềm lo ngại của mẹ tôi có lý do đứng vững ! Những đứa con đã đích mắt trông thấy mẹ chúng suốt nửa đời người còng lưng mỗi gối lăm lăm để nuôi dậy chúng nên người, thường là ít khi chúng hiểu được rằng : tình mẫu tử đôi khi là một « căn bệnh trời sanh », dưới cõi thế gian này không có liều thuốc nào có thể diệt trừ được hết.

NAM QUÂN

(Viết theo AL CAPP, Selection)

CÁI CƯỜI CỦA NHÀ PHẬT

« KIÊU CĂNG » LÀ GÌ ?

MỘT vị tể-tướng đời Đường rất giỏi về chính-trị, lại cũng là một vị tướng lừng danh. Người đương thời xem ông là một anh hùng dân tộc. Nhưng bao nhiêu danh vọng ấy không ngăn cản ông say mê đạo Phật một cách rất cực-cung.

Thầy của ông là một vị cao tăng phái Thiền, thầy trò tâm đắc lắm, không phân biệt tước quyền.

Ngày kia, ông hỏi sư phụ :

— Thưa Thầy, xin Thầy cắt nghĩa cho đệ tử biết « ngã mạn » là gì ?

Mặt của sư cụ đỏ sẫm, hỏi với một giọng khinh mạn :

— Mí hỏi ta gì đó, đồ ngu !

Cử chỉ và lời nói bất ngờ ấy làm cho gương mặt tể tướng đỏ lên.

Bấy giờ, nhà sư mỉm cười, bảo nhẹ :

— Thưa, đó là « ngã mạn » ạ !

THIỀN TRUYỆN

PHÁP THUẬT CAO CƯỜNG

NGÀY xưa, Phật cùng các đệ-tử đi qua một khu rừng, vừa đến một mé sông, thấy có một đạo-sĩ du-già ngồi ở cội cây...

Phật hỏi :

— Ông ở đây bao lâu và đã tu chứng được gì ?

Đạo-sĩ nói :

— Tôi tu đã bốn mươi năm và đã có được phép khinh thân, đi qua con sông mà không cần đến ghe xuồng gì cả !

Nói xong, đạo-sĩ niệm chú, nhún mình bay là là trên mặt nước và vượt qua sông nhẹ như chiếc lá... trước những cặp mắt vô cùng thán phục của các đệ-tử Phật.

Phật mỉm cười, nói với đạo-sĩ :

— Tưởng gì lạ lùng, chứ để đi qua con sông mà phải tốn công tu luyện đến bốn mươi năm, thật phí công uổng sức vô ích quá ! Chỉ với đồng tiền bé nhỏ này, người đưa đò sẽ đưa chúng ta qua sông một cách rất dễ dàng !

THIỀN TRUYỆN

(Trích cuốn Cái Cười Của THÁNH NHÂN của Thu Giang NGUYỄN-DUY-CẦN, Nhà sách KHAI-TRÍ Sài-gòn xuất bản)

- Cái TA là đáng ghét... Nhưng đó là nói về cái TA của kẻ khác kia !

Paul VALÉRY.

- ✚ Tội xấu là gì ? Lỗi những cái ưa thích mà mình không đồng tình.

Jean LORRAIN

- Sở dĩ sự kiêu xấc của kẻ khác làm cho ta khó chịu, là vì nó làm thương tổn cái kiêu xấc của ta đấy thôi !

LA ROCHEFOUCAULD.

- ✚ Người ta yêu cầu được nghe lời phê bình của anh, nhưng họ chỉ muốn nghe những lời khen tặng mà thôi.

W.S. MAUGHAM

- Hành động của ta được ngưỡng mộ là khi người khác nói tới, nhưng sẽ đóng bĩ nếu chính ta kẻ ra.

P. LE JEUNE

- Có những người, giống như những con gà trống, cứ tưởng mặt trời mọc lên là để nghe nó gáy !

Bà George ELIOT

A 31.— TÊN

Tí : Tèo ơi ! mầy biết tại sao tao có tên Tí không ?

Tèo : Không biết.

Tí : Tại tao sinh ra nhằm giờ tí, ngày tí, năm tí và nhỏ tí nên cha tao đặt tao là Tí đấy. Còn mầy ?

Tèo : Có lẽ tao sinh ra nhằm giờ tèo, năm tèo, ngày tèo và nhỏ tèo nên cha tao đặt tên Tèo đấy.

NGUYỄN THỊ HỒNG (GC).

A 32.— NGÀY THƠ

Bé Lan 5 tuổi thủ thi hỏi mẹ :

— Mẹ ơi ! Ông ngoại của con Mai chết lâu rồi, mà sao ông ngoại của con già rồi chưa chết hớ mẹ ?

Bà mẹ : ? ! ?

ĐẶNG THỊ MINH NGUYỆT (LX)

A 33.— BÉ CÁI LẮM

Bố cầm phiếu điếm hàng tháng của Cu Tí lên xem, rồi sa sầm nét mặt nói :

— Hồi bằng tuổi con, không bao giờ ba đem cái phiếu điếm tôi tệ này về cho ông nội con ký tên đâu !

Cu Tí vội hỏi :

— Thế bộ... ba xé bỏ hớ ba ?

ĐẶNG THỊ ÁNH NGỌC (LX)

A 34.— MAU MAU

Một chàng thợ lặn đang săn cá dưới đáy biển thình lình nghe tiếng người phụ trách điện thoại trên tàu gọi xuống :

— Trở về mau mau ! tàu sắp chìm rồi !

VÔ DANH

A 35.— BẠN

Một bệnh nhân gọi điện thoại cho nhà sĩ :

— Thưa nhà sĩ, răng tôi nhức quá. Tôi mất ăn mất ngủ cả ngày hôm qua, nhà sĩ có thể chữa liền cho tôi được ngay bây giờ không ?

— Dạ, nếu bà đau quá, xin mời bà đến phòng răng chiều nay.

— Thế thì đề chiều mai vậy. Chiều nay tôi mắc bận đi xem đua ngựa.

Q. VĂN PHƯỚC

A 36.— ĐĂNG TRÍ

Trong toa xe lửa, một hành khách bắt đầu lục túi ra chiều nóng nãy lắm, lúc sau ông tiu nghỉu, nói :

— Thôi rồi, tôi mất vé xe rồi. Không biết làm sao đây.

Một người nói :

— Ông chỉ cần cho người soát vé biết và mua một vé khác.

— Chuyện đó thì được rồi, nhưng khổ một nỗi là trên vé ấy có đề tên thành phố mà tôi muốn đến.

Q. VĂN PHƯỚC

A 37.— ĐI LÀM

Ty và Ty ngồi nhìn nhau im lìm, chợt nhỏ Ty bảo :

— Hè tới Ty sẽ tìm nơi đi làm dờ, đề có tiền ăn hàng.

Và Ty nhìn ra xa như tưởng đến chuyện gì tiếp :

— Có háng nước đá tìm người làm. Nhiều tiền lắm, mỗi tháng 60 ngàn, công việc lại không có chi nặng nhọc cả.

Ty sáng mắt :

— Ủ ! đi thử xem, sướng quá, sao Ty không đi.

— Bố Mẹ không cho, bảo ở nhà.

— Mà làm gì Ty há.

— Chả có gì, cả ngày chỉ cầm vài hoài hà. Ty gãi.

— Mà làm gì chứ ?

— Lau nước đá cho khô Ty ọ !

LÊ DU HẠ TİM

A 38.— CHIÊM BAO

Tèo : Hồi hôm này tao nằm chiêm bao thấy tao đi vòng quanh thế giới

Tý : Thế hà, hèn chi hồi hôm này tao thấy mây ở La Mã.

Tèo : ? ? ?

HÀN MẠC QUẢN

● Kỳ này nụ cười mang danh số A37 của em Lê-Du Hạ-Tím (Cần Thơ) được coi là «bồ» nhất.

Đầu Bồ sẽ gửi quà tặng văn nghệ đến Hạ-Tím trong vài ngày tới.

EM ĐI LỄ

TÔN NỮ QUỲNH TRÂM

Sáng thay là áo mới
Ngọt ngào hương phấn bay
Mùi nhang trầm thơm ngát
Cánh huệ nở bàn tay

Em cùng mẹ đi lễ
Bâng khuâng hồn trẻ thơ
Cỏ non quanh lối nhỏ
Dường như cũng say mơ

Bên đường hai hàng cây
Rả bóng xuống đầy vai
Trên cây con chim nhỏ
Hót reo mừng nắng mai

Áo mẹ màu khói hương
Nhìn sao... thấy mà thương
Ngân nga lên tiếng hát
Mẹ cười... xinh lạ thường!

Quanh co đường bốn chôn
Phố chợ nắng reo đón
Vài người quen vẫy gọi
Em cúi chào luôn luôn

Mẹ kêu : Nhanh lên con
Kịp buổi lễ đầu hôm
Chân em rìu rít bước
Đường lên chùa... gần hơn

Qua chiếc cổng Tam Quan
Nghe chuông mõ rền vang
Hồi chuông ngân thành thót
Hồn em chợt lâng lâng

Rút về qua ngạch cửa
Em chìm trong khói hương
Mẹ em thì thụp lễ
Dưới tòa sen chín tiếng

Bâng khuâng em khẩn nguyện
Những cầu xin tuổi thơ
Mẹ nhìn em âu yếm
« Chao ơi là mộng mơ »

Em theo mẹ ngập ngừng
Vào chùa trong lễ mừng
Nghe như quanh em hát
Lời chim muông ngân cùng

Bên chùa trong lớp rợp
Bắt gặp mùi cơm chay
Mẹ mỉm cười — « Lộc Phật,
Ta vào xin các ngài ! »

Em không nghe mẹ gọi
Vẫn vờ nhìn mây bay
Khói hương trầm nghi ngút
Vườn trà thơm nắng mai

Thấp thoáng bóng bầy chim
Lách lách chày chày tay
Nghiêng nghiêng đầu han hời
Kia em hết một ngày

Me kêu — « Về chứ con
Đàng phụng phịu giận hờn
Chùa Linh Sơn đẹp nhĩ
Cần cho mắt trường tồn. »

Đường hoa, cỏ đầy sân
Từng bước nhẹ nhàng chân
Vàng nghe từng tiếng mõ
Lời tụng niệm xa dần

Qua đường vật người quên
Cười hời — « Bà đi lễ.
Chùa đông chắc mệt nhiều. »
Me mỉm cười nhẹ nhẹ

Theo me hết một ngày
Tà áo lụa còn bay
Tóc thơm mùi lá cỏ
Hồn vương vấn đâu đây

Nghe như ngày Phật Đản
Đám đốit hương thần tiên
Cho chân em lững dững
Mơ về nơi diệu hiền.

tại sao người ta ăn chay vào các ngày rằm và mừng một?

Thực ra thì ăn chay vào ngày nào cũng được, không có luật lệ nào cấm đoán cả. Nhưng người Phật tử ăn chay vào 2 ngày rằm và mừng một là đề nghị đến Hắc nghiệp và Bạch nghiệp. Lễ ra là ngày rằm và ba mươi, vì theo Trung hoa, đêm 30 thuộc Hắc nguyệt (trăng tối). Theo nhà Phật đêm 30 tượng trưng cho Hắc nghiệp (những cái nghiệp đen tối xấu xa) của chúng sinh, tức là sự lu mờ của trí tuệ chúng sinh. Như đêm 30 không có trăng. Ngược lại đêm rằm trăng sáng tỏ, tượng trưng cho sự sáng suốt của trí tuệ. Trong 2 đêm này, ta ăn chay cho tâm hồn thanh thản để dễ nhận xét, phân tích việc dữ, việc lành của chúng sinh nhân 2 hình tượng cụ thể là đêm trăng tỏ và đêm không trăng, ngõ hầu đi dần đến sự giải thoát.

Khi Phật giáo truyền đến Trung hoa, có một vị vua rất mộ đạo đã ăn chay trong ngày rằm và mừng một (ngày thiết triều) cho dễ nhớ. Vả lại, mừng một cũng như đêm 30 đều là những đêm u ám.

PEACE BÌNH
(sưu tầm)

PHẬT NGÔN

• Chớ làm điều ác. Hãy làm việc lành. Và lúc nào cũng nên giữ ý nghĩ của mình cho được trong sạch.

CA-ĐIỆP PHẬT

TH 201 — 9

Em mơ em được làm chim
Với đôi cánh nhỏ bay tìm mùa Xuân

T.T.

● **Buổi sáng** — Qua khung cửa, cô bé dõi mắt đuổi theo những bóng nắng đan thành từng chùm trên hàng liễn — nhìn những đóa bóng nắng mang một màu vàng rực rỡ, tự dưng cô bé thấy chợt buồn trong một thoáng cuối Xuân.

Đôi mắt đen nhỏ, ngơ ngác như mắt một loài chim dừng lại trên nhánh liễn mềm, nơi một con sẻ nhỏ đang hót liu lo và nhún nhẩy với đôi chân nâu bé bỏng... Tiếng hót trong trẻo, âm vang như những bài thánh ca nơi giáo đường. Trong một thoáng, cô bé ao ước kỳ lạ, cô được đôi cánh mảnh nhẹ, của giống sinh vật nhỏ bé ấy, để được gần hơn với đám mây ngũ sắc. Hay trong lúc buồn thương nhất, với đôi cánh thiên thần, cô bé sẽ dễ dàng một mình ngồi im lặng trong giáo đường, dưới chân Chúa dẫu yên để nghe lòng yên tĩnh.

Nhìn lại đôi chân tàn lạt của mình, cô bé càng thấy mơ ước hơn những hình ảnh, sắc màu hòa hợp qua khung cửa.

Đột nhiên, tiếng hót im bặt, gió ru xôn xao cành lá — con sẻ nhỏ nhỏ nghiêng tai nghe ngóng, mắt chớp chớp như khi có bé thẹn thứa. Trên khung trời xanh dịu dàng, một chiếc phản lực cơ rẽ máy bay vút, để lại làn khói trắng dài tha thướt, như giải lụa của một nàng tiên nào ở chốn thiên cung. Con sẻ nhỏ lại hót liu lo và chuyển từ cảnh này sang cảnh khác. Những nhánh liễn mềm ran rẩy dưới bước chân chim.

Mơ hồ từ cõi xa, tiếng chuông giáo đường đổ rộn ràng, làm cô bé thoáng nghĩ đến những viên sỏi trải dài trên con đường nhỏ dẫn đến nhà thờ, những viên sỏi an lành khua lạo xạo dưới bước chân, đến bên thành ca ngân nga cao vút qua những đôi môi hồng nhỏ. Cô bé ao ước được đặt tay trên những phím dương cầm, trong ngôi giáo đường nơi đang ngân vang bài thánh nhạc.

Con chim sẽ nhẹ cánh bay đi, dư âm tiếng hát còn đang vổ về cây lá, tự nhiên cô bé chợt thấy băng kuáng trong niềm ước mơ êm đềm...

● **Buổi trưa** — Khung cửa nhỏ được khép hờ, để ánh nắng len lỏi rơi từng giọt trên đỉnh mũn. Những giọt nắng thủy tinh đùa trên mái tóc cô bé êm ả. Ngồi trong chiếc xe lăn thay thế đôi chân. Cô bé nhắm

TÊ - TÊ

Qua khung cửa

mắt, mơ màng nghĩ đến bầu trời bao la, rộng rãi hơn khoảng trời nhỏ bé, giới hạn qua khung cửa!

Ở đó, sẽ có những ngôi trường đứng im lìm buồn bã vào mùa hạ, khi các cô bé học trò bắt đầu hái những cánh phượng đỏ thắm ép vào lưu bút, với dòng chữ thơ ngây dịu dàng mực tím.

Gió sẽ ru buồn hàng thông thẳng lối vào trường, khi thiếu bóng dáng các cô bé học trò hiền thực trong lá áo dài thướt tha.

Ở đó, những chú ve sầu cũng hợp lẫn tiếng buồn như ngậm nhấm với cỏ cây, chim chóc mùa hạ đã về rồi đó. Và xa hơn nữa, trên đỉnh của một ngọn đồi cao nhất, những đám cỏ xanh mượt óng ả như mái tóc cô bé, đã bắt đầu bị bác mặt trời tháng hạ thiêu đốt lần ủa, mỏng mảnh..

Mở choàng mắt, cô bé chợt nghĩ đến mùa hạ năm-xuá, với nhiều kỷ niệm êm đềm, khi cô bé đang còn đôi chân bình thường. Cô bé đã trải qua mùa hạ tuyết với, bên những dòng sông ngọn núi yên lành nơi quê mẹ.

Ánh nắng trưa hạ đã bắt đầu nhảy nhót trên đôi tay cô bé nóng ửng. Cô bé đưa tay hứng những chùm bóng nắng, từng sợi nắng theo kẽ hở của đôi tay rơi rớt lấm lấm trên nền nhà. Cô bé mỉm cười nghe mình kỳ cục!!...

● **Buổi tối** — Khung cửa nhỏ được mở rộng để đón gió đêm lùa vào, mang theo hương hoa nhài thơm ngai ngái.

Cô bé lặn chiếc xe sát bên khung cửa, để được thấy rõ hơn những vì sao nhấp nháy xa xa. Ngoài kia, hai hàng liễu cúi đầu rũ buồn trong giấc ngủ — những cánh dơi bay đêm vô xáo xạc trong cánh lá.

Ngước mắt, cô bé thấy một vì sao nhỏ lạc lõng, cô đơn nơi xa mờ.

Cô bé buồn rầu cúi mặt, ngậm ngùi nghĩ đến thân phận mình với đôi chân không được bình thường, mãi hằn cảm giác.

TÊ TÊ

Một tâm gương hiền thực :

BÀ TỪ DŨ

□ BẢNG TUYỂN □

Từ trước đến giờ các bạn T. H. vẫn nghe nói đến « Bà Sanh viện Từ Dũ », nhưng chắc rằng ít bạn biết đến tiếng « Từ Dũ » phát xuất từ đâu ? Hôm nay Bảng Tuyển xin hiến các bạn lai lịch » của tiếng « Từ Dũ » đọc giải sâu nhé.

Nguyên tiếng Từ Dũ là tên một nữ danh nhân Việt Nam : Bà Từ Dũ (1810-1909). Hầu hết các nữ danh nhân Việt Nam đều được lưu truyền sử sách, về các hoạt động binh bị như Trưng Trắc, Triệu Ẩu, hoặc do tài văn thơ như Sương Nguyệt Ánh, Hồ Xuân Hương. Riêng bà Từ Dũ được lưu danh do đức hiền thực của bà.

Bà là mẹ vua Tự Đức, tên thật bà là Phạm thị Hào, con quan Lễ bộ thượng thư Phạm đăng Hưng. Sinh ngày 19-5-1810, quê quán tại Gò Công, Gia định (nay thuộc tỉnh Long An).

Tư chất thông minh từ thừa nhỏ, siêng năng, hiếu học, nên mới 12 tuổi bà đã lâu thông kinh sử. Bà rất có hiếu, mẹ bị bệnh nan y phải

nằm riêng, nhưng bà đã không quên ngại gian lao săn sóc cho tới khi mẹ mất.

Tiếng thông minh, hiếu thảo đồn đi khắp nơi, ra tận tới triều nội Huế. Bảy giờ vợ kế vua Gia Long là Thuận Thiên Cao Hoàng Hậu cho triệu vào cung đề hầu cháu trai (vua Thiệu Trị sau này). Trong cung lúc ấy còn có con gái Quận công Nguyễn văn Nhân là Linh Phi cũng do Thuận Thiên Cao Hoàng Hậu tuyển. Về ngôi thứ giữa 2 người cháu dâu thì Thuận Thiên Cao Hoàng Hậu chưa đặt ai tên dưới, nhưng về chức tước thì Tiều Thư Hào kém Linh Phi, vì Linh Phi lấy theo chức tước của cha.

Bà Từ Dũ (lúc ấy chưa được phong chức tước) không lấy sự thua kém làm ghen tức, mà lúc nào cũng tỏ ra quý mến và nhường nhịn Linh Phi đủ mọi điều.

Một hôm vua Minh Mạng ban cho hai con dâu mỗi người một cái Kim Hoa Sa. Thuận Thiên Cao Hoàng Thái Hậu cũng ban cho 2 cháu mỗi

người một cái kim khâu vàng để dùng trong việc may vá. Một cái chạm hình con Phượng và một cái chạm bông hoa. Thuận Thiên phong kín 2 cái lại và khấn rằng: « Nếu ai lấy được cái khâu hình con Phượng thì sẽ sanh con trước! » Đoan bà cho vời 2 người cháu dâu đến bảo mỗi người cầm lấy một cái. Từ Dũ nhường cho Linh Phi lấy trước. Linh Phi lấy cái phong bao chạm hình bông hoa, chiếc còn lại của Từ Dũ chạm hình Phượng. Quả nhiên năm sau bà sinh Thiên Phước Công Chúa, rồi Công Chúa thứ hai và tới Hoàng tử tức vua Tự Đức sau này.

Về đức hạnh của bà, người ta nhận thấy:

HIỂN THỰC

Khi vua Thiệu Trị lên ngôi, bà được coi như vị Chánh cung trong

cung nội. Tuy nhiên, bà không lấy điều đó làm kiêu hãnh, mà lúc nào bà cũng siêng năng, cần mẫn chăm sóc mọi việc trong cung. Bà xử sự đoan trang, giữ đúng lễ nghi theo đạo thánh hiền, tôn kính vua. Vua Thiệu Trị thấy bà thông hiểu lễ nghi nên thường cho bà đi theo những lần tế lễ.

Vua ngự giá Bắc tuần, bà xin theo hầu, bà đem rất ít cung phi theo để được tự tay mình săn sóc cho vua từ miếng ăn giấc ngủ. Bà thức khuya, dậy sớm, đến nỗi sau lần tuần du này người bà gầy yếu hẳn đi. Vua thức đêm đọc sách, bà cũng thức theo hầu, không lúc nào tỏ ra đáng mệt nhọc.

Năm Thiệu Trị thứ 7, vua bệnh nặng, bà luôn luôn ở bên giường ngự, bà quên ăn quên ngủ, săn sóc cho tới khi vua băng hà.

Lúc gần băng hà, vua Thiệu Trị đã cảm động nói: « Trẫm thấy phi là người hiền đức, hiền minh, ý trẫm muốn lập làm hoàng hậu, nhưng tiếc thay chưa kịp... »

(Đời nhà Nguyễn không có tục lệ phong hoàng hậu, nên vua Thiệu Trị không thực hiện được ý muốn).

Sau khi vua Thiệu Trị băng hà, Dục Tôn (Tự Đức) lên ngôi, mang hoàng thân và văn võ bá quan vào triều xin cử hành lễ tôn phong bà lên ngôi Thái hậu, nhưng bà nói rằng: « Quan tài tiên đế còn đó, lòng ta

thương tiếc khôn nguôi, - việc tấn
tôn bất tất phải cử hành *.

CẦN KIỂM

Mặc dầu ở ngôi Thái hậu, nhưng bà không bao giờ coi sự xa hoa là cần thiết. Những lần mừng lễ thọ của bà, bà đã ra lệnh chức giảm mọi thứ, sợ tốn hao công kho. Kỳ mừng thọ ngũ tuần, bà đã nói với triều thần rằng : « Ta đã được thiên hạ phụng sự, thì nên lo việc thiên hạ đương lo, năm nay chưaặng đều mùa, nhân dân chưa vui, chính lúc hoàng đế phải chăm lo, lòng ta nỡ nào thần nhiên. Và lại tính ta vốn cần kiệm chẳng chuộng phù hoa, không ngờ ngày nay hưởng được tôn vinh, ta thường e sợ, tu tính chẳng rồi, huống chi còn gia thêm cho hư danh đề ta càng mang nặng lỗi thất đức hay sao *.

Bà thường nói với những người chung quanh rằng : « Ta tự xét không làm gì có ích cho nước nên không dám phung phí xa xỉ ».

Trong cung, thường dùng sáp vàng để làm đèn. Bà bắt tiết giảm, số sáp dư truyền đưa vào kho dự trữ. Bà nói rằng : « Ta nhớ hồi còn nhỏ, gia tư chưa được khá giả, ngay thứ dầu nước là vật rẻ tiền mà cũng khó thấp cho suốt đêm, nay nhờ phước của trời mà tồ tiên giàu có cao sang, nhưng một sợi tơ, một hột gạo cũng là do máu mủ của dân, lãng phí gì cũng đáng tiếc lắm vậy ».

NHÂN TỬ

Tháng 5 năm Tự Đức thứ 12, gặp ngày khánh tiết, các công chúa, cung nhân, nữ quan đều dâng phẩm vật và xin đem ca nhạc chúc mừng. Nhưng lúc đó tiết trời đại hạn, vua đương sai quan làm lễ cầu mưa. Bà nói với các công chúa và cung nhân rằng : « Trời nắng gắt mấy tuần nay, việc nông gia dân chưa làm được, ta có vui gì đâu, vậy hãy đợi trời mưa hãy cử hành ».

MINH CHÍNH

Đối với các Hoàng tử và Công Chúa, bà lúc nào cũng đoan trang đón hậu, bà lo cho các con học hành chăm chỉ, dạy bảo con những đức tính tốt. Mỗi khi ban phát thứ gì, bà ban phát rất công bằng không có kẻ yêu người ghét.

Đối với em trai, em gái hay hoàng thân, người nào túng thiếu bà đều chu cấp tiền nhưng không cho nhiều sợ vì cho nhiều, họ sẽ sống ỷ lại chẳng. Có bà Quận Công vừa nghèo vừa bị bệnh, bà mang cho 2 lạng vàng, mấy hôm sau bà Quận Công

lớn xin thêm. Bà nói : • Ta thương người nghèo, nhưng rất ghét người xa xỉ, bông lộc của Chúa chẳng khác (chi ai), nếu chẳng lo cần kiệm thì lấy đâu mà đủ •.

Bà thường ngăn ngừa những chuyện lợi dụng của những người thân thuộc họ ngoại bà. (họ Phạm). Có một người bên họ ngoại bà chẳng đồ đạc gì, xin làm thị vệ trong cung. Bà nói : • Người trong thích lý chớ lo sự không ra làm quan được chỉ lo bắt tài mà thôi. Ta thường cấp tiền bạc, khuyên chăm lo học hành, may có thi đậu về vang cho gia tộc. Không ngờ cây mục khó chạm, giải đất học hành mà tra sự bốn cạnh, thật là phụ mỹ ý tác thành của ta •.

Có người thích lý làm quan bị thừa về tội tham nhũng, việc tâu vào triều, bà bảo vua Tự Đức rằng : • Người chỉ nhờ gia ấm được bỏ làm quan, tưởng nên giữ pháp luật

để thừa hưởng phước lộc mới phải, nay lại làm điều trái phép, thật đáng tội. Vương nhi nên triệu về kinh nghiêm phạt để răn kẻ sau và bày sáng công đạo cho mọi người biết •.

Ngoài ra, theo sử sách ghi chép, bà Từ Dũ còn là một cố vấn rất tốt cho nhà vua về việc nước. Bà thường mang sách vở thánh hiền ra bình luận giúp vua thêm minh mẫn, rút kinh nghiệm được những cái hay cái dở người xưa.

Ngày 20-04 âm lịch năm Thành Thái thứ 13 (1901) bà Từ Dũ mất, hưởng thọ 92 tuổi. Bà được phong : Từ Dũ Bác Huệ Trai Túc Tuệ Đại Thọ Đức Nhân Công Chương Hoàng Hậu.

BẢNG TUYÊN

(Theo Đất Việt Trời Nam của Thái văn Kiểm)

• Đình

BÊ VIỆT BÊ NAM

trong khói hương màu nhiệm

Hoa theo trong gió tiếng chuông ngân
Đổi giữa tim con nhịp lạ thường
Người đã sống đời muôn kiếp trước
Và lánh bao đau lịch trầm luân

Thuở đất trời một cõi luân chuyển
Còn ai nhân gian ngút lục phiên
Tay trở cho đời theo Chánh Đạo
Rạng ngời soi mấy nẻo U minh

Tỏa sen nở thắm bước nhân duyên
Gieo hạt yêu thương rộng mảy miền
Giải thoát con người Sinh, Tử Bệnh
Qua vòng nghiệp chướng mở đường tìm

Người đã trần thân suốt mấy mùa
Cây già nung bóng cả Nam Mô
Lời chân bày khắp phương trời lạ
Chười hạt lùn tay dưới gốc Đề

Người bỏ sau lưng chuyện công hầu

Kinh thành xa mã có bền lâu ?
Khi muôn dân vẫn còn đau bề
Khi khổ đau đang đến ngập đầu

Theo lối trường chinh dặm hải tân

Đi tìm chân lý mấy mươi năm
Nào sương tuyết phủ mùa đông giá

Nào hạ nung da đã bao lần

Người thành Đạo cứu khổ mai sau
Thập đức thiêng soi khắp địa cầu

Bao truyền giáo lý cho trăm họ
Công đức khôn lường tựa biển sâu

Hôm nay trong khói quỳn hương bay

Con chấp hai tay dưới Phật đài
Xin nước Hoàng dương ơn phước thành

Xóa nhòa bao tội lỗi trần ai —

NGỌC THUY GIANG
(TRONG TRÁI TIM HÒA BÌNH)

tháng tư ngày rằm lên chùa lễ Phật

Bao nỗi ước mong trong lòng em
thương
Chị rời quê hương đã mấy năm
trường
Xuân đi hạ đến đêm buồn miền
viễn
Chị nghe nhớ em và nhớ quê
hương

Chị nhớ ngày xưa một đêm đầu
hạ
Vầng trăng như cười tươi lắm
trên cao
Tiếng chày giã gạo vang lên khắp
xóm
Chúng mình nhìn trời thi nhau
đếm sao

Quê ta ngày đó, ôi đẹp làm sao !
Hoa bưởi nở trắng trong gió lao
xào
Me ngồi dưới gốc đều tay sàng
gạo
Chúng mình nhìn trăng trông
rằm tới mau

Ngày rằm tháng tư theo mẹ lên
chùa
Dưới chân Phật xin ơn mưa
mưa
Ướt bóng từ bi chị làm rằm khẩn
thất nước thanh bình, ba về quê
xưa

Nhưng lửa chiến chinh lan tràn
nhiều hơn
Em thương của chị chết giữa cơn
hắn
Trên con dốc nhỏ mình em yên
giấc
Không thấy xóm làng theo lửa
cháy lan

Cùng mẹ chị vội từ già làng xanh
Rời sẽ làm quen với bụi đỏ thành
Thương, em, trên mộ chị trông
nhành bưởi
Còn lẽ bây giờ nó chết rồi chăng ?

Em ơi giờ là tháng tư ngày rằm
Chị đi lên chùa một mình xin
xâm
Nghe nhớ em nhiều và hoa bưởi
trắng
Lệ rơi đôi dòng, chị khóc rồi
chăng ?

TUYẾT OANH

đi lễ

Em đi lễ hôm nay,
Qua con đường chim hót,
Mãi hương bay vương vấn,
Trời trong mắt nở hoa.

Em nghe lòng yên thương,
Dưới ánh đạo từ bi,
Nắng hiền đi qua sông,
Sôi bóng người ngoan đạo.

VŨ NGUYỄN TRIỀU TIÊN.

HỒNG HẠNH phụ trách

SINH TỔ

Chúng ta thường nghe nói đến các sinh tố, chẳng hạn như A, B, D v.v... và nhiều em thắc mắc: sinh tố là gì? Cần thiết lắm không?

Sinh tố rất cần cho người lớn, càng cần hơn cho trẻ em. Chúng phải được ăn uống đầy đủ sinh tố nếu không chúng có thể mắc một vài bệnh nặng, nhẹ tùy trường hợp.

Hôm nay chị sư sãi giúp các em gạt danh sách những sinh tố đặc biệt quan trọng: Một khi em bị thiếu sinh tố nào, em có thể dựa theo đó mà bồi bổ bằng những thức ăn chứa nhiều sinh tố đó. Bài này bổ túc cho bài sư sãi cũng nói về sinh tố của Tỷ Búp, dùng trong số này, giúp các em có một ý niệm rõ ràng hơn về các loại sinh tố và sự cần thiết của nó đối với cơ thể chúng ta.

SINH TỔ A.

Tác dụng đến sự lớn mạnh của các tế bào, bảo đảm sự dinh dưỡng

của chúng, và che chở cho chúng khỏi bị nhiễm trùng. Sự thiếu thốn sinh tố này có thể gây nên một vài căn bệnh đặc biệt về thị giác: bệnh quáng gà, chỉ xuất hiện vào lúc hoàng hôn, làm giảm nhiệt độ thị giác. Sinh tố A có nhiều trong trứng đỏ trứng, gan, nhất là gan cá.

Sinh tố B được chia làm nhiều nhóm

SINH TỔ B1:

Tác dụng vào thần kinh hệ. Thấy nó nhiều nhất trong mầm lúa mì và men bia.

Đậu đỗ, đậu hạt, gan, cá, bò, bánh mì đều là những thức ăn có nhiều sinh tố B1.

SINH TỔ B2:

Ảnh hưởng đến sự lớn mạnh. Sinh tố B2 có nhiều trong men bia, gan, óc, trứng, sữa.

SINH TỔ B12:

Trị được các bệnh thiếu máu. Chính các vi khuẩn ruột đảm trách sự tổng hợp bằng gan, cá, sữa, thịt.

SINH TỔ D.

Đặc biệt quan trọng để trị bệnh còi (bệnh đét). Khi cơ thể

ợc hấp thu đầy đủ sinh tố D, ít CALCIUM sẽ đọng cặn trên xương, trẻ em có thể bị các chứng bệnh kinh niên về tiêu hóa và các bệnh về xương làm méo mó lồng ngực, tư chi và hông.

Sinh tố D có nhiều trong bơ, sữa, trứng, nấm và dầu gan cá thu.

Về mặt trị liệu, chúng ta phải thận trọng khi dùng sinh tố D, vì nó là sinh tố duy nhất có thể gây nên bệnh đa sinh tố (nếu ta dùng quá đáng) làm cho xương sụn, động mạch và giác mô hòa thành một khối, gây nên sự chậm lớn ở trẻ em.

SINH TỐ E :

Giữ một vai trò trong sự phát triển của bắp thịt. Sinh tố E có nhiều trong dầu mầm lúa mì và mầm lúa mì.

SINH TỐ F :

Có được tính trị bệnh lở ngứa. Sinh tố F có nhiều trong dầu lạc và trứng. Trẻ em bị bệnh lở ngứa có thể dùng sống những thức ăn này lần một ít.

SINH TỐ K :

Cần thiết để giúp máu dễ đông, đó nó có được tính cầm máu. Sinh tố K có nhiều trong bắp cải, cải rốt và cải cây.

Như vậy không phải sinh tố là

thuốc trị bá bệnh, tuy nhiên ta cũng không nên coi thường vai trò của nó, nhất là đối với các trẻ em mà cơ thể đang lớn mạnh. Để thỏa mãn nhu cầu của nó, ta chỉ cần luôn luôn thay đổi các thực đơn, trong đó có đầy đủ thịt cá, rau, trái cây v.v...

HỒNG HẠNH

MẸO VẬT THEO « THỜI TRANG »

Theo « thời trang » một chút, mẹo vật ra đời đúng lúc xe đạp đang thịnh hành trong giới học trò. Học trò mặc áo quần trắng đi xe đạp khá đông cần biết đến, để giải tỏa một vài muộn phiền, nhọc công, khi sơ ý để dầu « sên » vấy vào quần áo. Không có chi phải quan tâm cho lắm, chỉ cần nhúng nước các chỗ đó, rắc lên một ít bột giặt (hay thoa xà phòng, đoạn ta chỉ cần « nhỏ » lên đó một ít (nước miếng) nước bọt, xát mạnh, vết dơ sẽ từ từ ra đi mà giây phút già từ, không hao tổn một giọt nước mắt nào cả.

LA TY

Kinh nghiệm của những
năm làm « học trò »

« Thiên, Địa » tính !

HƯA THIÊN HƯƠNG

PHƯƠNG không hiểu rằng mình có tật xấu như thế : « tham ăn ». Phương đã bao lần tự hứa sẽ chữa, chữa hẳn, mà không hiểu sao cứ mỗi lần như thế, Phương đều bị kẹt vào thế « chẳng đáng đứng » và đành hứa lại lần khác. Cứ thế, cái tật xấu đó cứ theo chiều hướng đi lên, lên đến cao độ... nhưng không ! Nếu cứ như thế thì Phương đâu có chuyện chi để kể cho các bạn... Số là Phương có một ông anh « thật là » gương mẫu, thật là hiền nhưng cũng thật là nghiêm, trái hẳn với Phương (nghĩa là Phương có « thiên tính » thì ông là « địa tính » vậy mà !) « thật là » sáng sủa dạy bảo em để « hẳn » quay về hướng « Thiên Mỹ » — Trong cái cái « thật là » này rất có thể Phương bị bác phát trần hơi thắm. Với một lỗ thật là đỏ, dĩ nhiên ông ta không đành « ngoảnh mặt làm ngơ » trước một đứa em « ngoan cố » như Phương và vì thế ông anh hay « theo dõi » phòng khi Phương hành động những điều « bất chính » — Nghĩa là Phương sẽ bị « truy tố » ra « tòa án lương tâm » và sẽ

chứa tội « manger en cachette » đi...

Thế là vào một buổi trưa ..

Hôm ấy nhân ngày sinh nhật bé Tu, không cần « diễn tả » bạn cũng tưởng tượng được món đồ « hấp dẫn » thế nào. Và vì thế, hôm nay, Phương làm một « mê » lớn — Chả ! trưa, khi bày tiệc, bố còn thêm những ba bốn ông bạn. Trưa, cái húng bắt từ của bố, mẹ, chị Ty chưa kịp tặng thêm ba trái — Nhân khẩu thì tăng, ăn lại thuyên giảm nên bữa trở thành « tỉ lệ nghịch » và phần của Phương vì thế mà bị hụt không phải là không... như thế mà lúc ngồi ăn phải giả « mồm mĩm » như mèo, Phương ước ghê, giả chả có ai ở đấy, Phương sẽ chẳng « ngại ngùng » tạo nào. — Thôi ! « Thời giờ là bạc » Phương nói thăm như và không nghĩ tiếp nữa... Chả như cả nhà đã ngủ say. Phương nghe yên lặng như tờ bên xuống bếp. Đây rồi, cái tủ « ga manger » thơm phưng phức nh

bánh Cake, còn phần cho anh cả, chẳng sao, Phượng chỉ ăn một ít... « không nhiều », lăm la lăm lét Phượng mở nhẹ cửa tủ. Mùi bánh « hợp khẩu » nhất của Phượng nằm « nghinh ngang » như khiêu khích. Chà ! Này nhe ! Này mút trái cây, beurre, chocolat, trứng gà, ối là đủ thứ... Cắn một miếng, cái mùi Âu Âu Việt Việt thơm ngon « bồ phê » được Phượng đưa lần xuống cổ họng. Clic ! Con chuột muốn chiếm phần với Phượng đây. Bê thêm một miếng nữa. Clic ! lại chuột mai lại phải rắc D.D.T mới được. Đủ rồi, giấu vào tay áo thêm một tẹo, Phượng khép hờ cửa tủ, lại lăm la, lăm lét, Clic, cũng chuột — Phượng ghét « hần » quá — Phượng chạy biến về phòng.

Đã ba hôm trôi qua, chẳng nghe ai nhắc đến vụ « ăn vụng » đó cả, Phượng cũng « tỉnh bơ » như thường và cho đến một buổi trưa khác... Trời nắng chang, đi học về, Phượng nghe có tiếng cười rúc rích trong phòng mình, quả « có tật giật mình », Phượng lắng nghe :

— « Nhất định cô à sẽ chưa tức

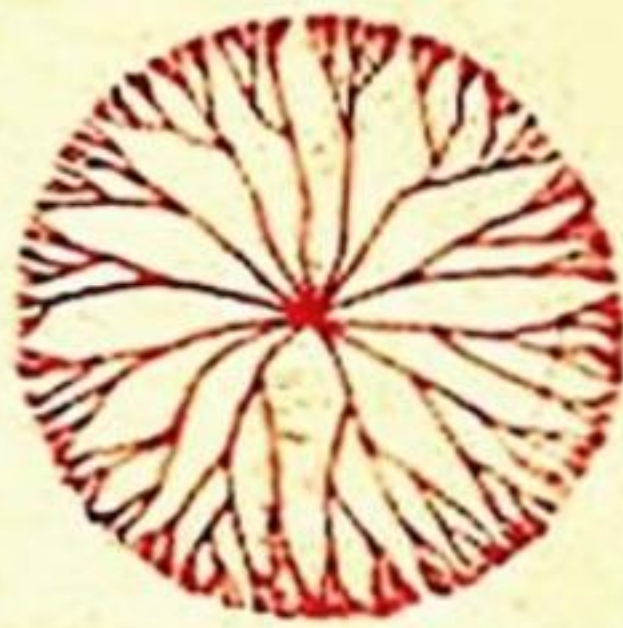
khắc », tiếng ông anh xi xăm rồi bé Tu cười khúc khích.

Phượng đằng hắng một tiếng : im bật ; họ đã rút êm. Phượng bước vào phòng, nhìn quanh chao ôi ! Phượng xấu hổ quá, thì ra... ba tấm ảnh thật « dễ thương » của Phượng nằm chính ịch trên bàn, cái thì mặt lăm la lăm lét, cái thì mồm ngấu như ông ba bị, rõ ràng là tác phẩm « sốt dẻo » nhất của ông anh. Biết « thiên tính » của Phượng, ông cả đã sửa soạn một cuộc chinh phạt chu đáo. Thế là từ đó, Phượng hết dám « tham ăn » để sinh ra ăn vụng, đến đổi mẹ phải ngạc nhiên :

— « Con Phượng dạo này sao thảo ăn dữ ta ! »

Những lúc ấy Phượng thấy ông anh cả nhìn Phượng, nháy mắt rồi cười toe toét. Còn Phượng, Phượng chỉ nhớ lại ba tiếng chuột kêu của chiếc máy ảnh « yêu quý » và xấu hổ cúi đầu xuống đất.

HỨA THIÊN HƯƠNG
(Đà Nẵng)

HOA ĐÊM

TRỜI sinh ra em là loài hoa trắng mong manh. Bảy tám cánh nhỏ xíu vòng quanh được nâng bởi một lá dài xanh lục, chen mình trong đám lá bóng lưỡng vì ánh mặt trời.

Đời sống em ngắn ngủi biết bao. Khi mới tượng hình em chỉ bé xíu bằng cái đầu tăm, mẹ nâng niu em trong giấc ngủ êm dằm thanh thoàng. Dòng sữa ngọt mẹ rào rạt chuyển vào em, các anh chị lá cao lờn ru âu yếm.

Giấc ngủ dài bị xáo động, em như thai nhi bắt đầu cựa mình trong lòng mẹ. Nhựa máu đập dồn thôi thúc, tay chân em bứt rứt chỉ muốn vẫy vùng. Sau một thoáng rùng mình thật nhanh, em bé bông mở mắt chào đời vào một đêm tăm tối ánh trăng.

Em nhún nhảy trong lòng mẹ, nở nụ cười ngây ngất vì trắng. Khi em chào đời, Thương để đã rai

xuống trần một hương thơm ngọt lịm. A kia, biết bao là nụ cười của loài hoa cũng đang bung nở : trên cánh tay rướm rả của mẹ em, bao cổ gái bé bông như em cũng đang mím nụ cười trắng muốt.

Má em mịn quá và tinh khiết như trắng. Mình em thơm quá và em bằng lòng với kiếp sống của mình. Nhưng hình như có một sự gì lạ lắm ! Kia, các chị lá đang cúi đầu ủ rú, nét mặt đượm buồn. Em lắng tai nghe. Thoảng trong gió đêm có lời ai hân học :

— Ôi dà, hay ho gì cái thứ nhan sắc sớm nở tối tàn. Thân có bấy nhiêu mà không lo giữ, thả phấn hương bay nồng nặc như thế liệu quyến rũ được ai ? Hay có chăng là lũ người vụ lợi ra hái vô ước trà đề uổng ?

Em càng lắng nghe kỹ hơn, tiếng trả lời nhỏ nhẹ :

— Thưa chị, cùng là loài hoa nở về đêm, chị chàng xót thương nhau, mà lại nở buông lời mai mỉa ?

— A, ăn nói mới lắm hồ đồ chưa ! Ta nở về đêm nhưng thân danh cũng là một nàng công chúa. Sự khiêm nhường cao quý khiến ta không muốn phô mặt ban ngày cùng loài tục tử. Ta đợi kẻ tri âm, đêm đêm thấp hương nghiêng mình thường ngoạn tấm nhan sắc của ta. Hay họ gì, chúng bay mà dám so sánh với ta hử ?

Em ngần ngại hỏi mẹ :

— Ai vậy hở mẹ ?

— Công chúa Quỳnh Hoa !

Lần trong tiếng thờ dài, em thấy

mặt những chị em mình đều đảm lẹ. Phải, tại sao chúng em bị gán cho cái tiếng lẳng lơ không đứng đắn ? Có phải vì hương thơm mà Thượng đế đã cho em ? Nhưng hương thơm ấy đâu có quyến rũ bướm ong như lũ hoa khoe sắc ban ngày ? Ôi, nói niếm biết tỏ cùng ai ? Từ khi chào đời cho đến khi thở hơi cuối cùng, thân chúng em trinh bạch không hề nhiễm bụi trần. Có sao mang tiếng xấu nghìn đời không rửa sạch ?

Những cánh tay gầy guộc của mẹ em run lên, vỗ về bao đứa con cưng đang hồn tui. Đúng vậy, những kẻ đồng sinh với em đang nức nở, cơn nức nở âm thầm đau đớn của những kẻ bị hàm oan. Từng cánh hoa dầm đầy nước mắt gieo mình xuống cỏ ; một chị, một chị, rồi tất cả đều chọn cái chết tức tử để phản kháng lời nguyền trời buộc loài hoa bạc phước của chúng em.

Chớp mắt, trên mình mẹ già trơ trụi chỉ còn lại mình em. Em sợ hãi nép đầu sau cánh lá, run run hỏi mẹ :

Mẹ ơi sao mà họ đều chết hết ?

— Họ chết vì hương thơm nồng nàn Thượng đế cho họ đã làm công chúa Quỳnh Hoa ghen tỵ. Con thấy ở góc xa kia, trên hiên nhà cao quý công chúa Quỳnh Hoa đang bừng nở. Còn chúng ta chỉ được phép sống nhờ nơi góc vườn này thôi.

CẦU XIN

Tay con không phát tin đồ
Nghe chuông chùa đồ cũng vô
nguyên cầu
Xin cho sớm dứt buồn đau
Hai miền Nam Bắc nổi cầu yêu
thương
Con về thăm lại quê hương
Chán vui trên những nẻo đường
đau thương
Đêm đêm trăng giãi ngàn tơ
Lối xưa mơ ngủ như chờ tình
nhân
Du dương nhạc sáo xa gần
Hàng cau đồ bóng trên sân
nhật nhòa
Quê hương trời rộng bao la
Mẹ ru em ngủ lời ca dao trầm
Trước bàn thờ Phật lâm râm
Trong niềm tin tưởng âm thầm
mừng vui
Rồi đây chúng có ngậm ngùi
Chiến tranh thù hận chôn vùi
rất sâu
Ngày mai mẹ hết ưu sầu
Cha về áo trận nhuộm màu
phong sương
Sau lưng bỏ lại chiến trường
Đi trên vạn nẻo quê hương yên
bình
Con nhìn hương khốt lung linh
Chấp tay cầu khấn tâm tình
thiết tha
Dầu không lẽ cũng nể hoa
Con tin Đức Phật xót xa nhậm
lời...

NGUYỄN VĂN THIÊN
(Phật Đản 73)

— Công chúa Quỳnh Hoa là người
ra sao hở mẹ ?

— Nàng là một vị công chúa đã
chọn cái chết để giữ gìn tấm thân
trong trắng. Thượng đế thương tình
cho làm một loài hoa, loài hoa tinh
khiết chỉ nở vào đêm và tàn dần khi
đêm về sáng. Nàng muốn tránh những
đôi mắt dòm ngó của loài người.
Còn chúng ta, cũng nở về đêm lại
bị liệt vào hạng « ăn sương ». Muốn
ngàn lần chúng ta không thể so sánh
với nàng, con ạ.

— Vậy Thượng đế sinh ra chúng
ta để làm gì ?

— Để chúng ta âm thầm dâng
hiến cho đời chút hương thơm. Con
hãy nhìn xem bác đậu ván đang rung
rinh mở râu hồn độn, cười với chúng
ta ra dáng hài lòng. Chị thanh long
vươn cánh tay dài thông vung vẫy
ra chiều khoáng chí. Hương thơm của
chúng ta phảng phất làm ấm cả
không gian. Sáng mai cô chủ sẽ ra
đón rước các con, các con sẽ rời mẹ
để đi vào cõi chết. Nhưng thân xác
tàn tạ của các con không rữa nát,
mảnh xương khô sẽ được bỏ lẫn với
những cánh trà nội địa. Dù khi đã
chết, các con vẫn tận hiến cho đời !

— Còn công chúa Quỳnh Hoa,
nàng có hương thơm như chúng ta
không ?

— Không con ạ — Hoặc là nếu
có thì cũng là rất ít, mẹ không người
thấy bao giờ.

Bây giờ con hãy gắng nhìn xem, ở góc hiên kia đang có sự gì lạ xảy ra ?

Ở góc hiên nhà, nơi ánh trăng lạnh lùng chiếu, công chúa Quỳnh Hoa đang vận mình đau đớn. Nụ cười rộng mở của nàng như nhiễm một vẻ gì tàn tạ. Khóc miệng từ từ trễ xuống, đôi má trắng mịn hằn sâu nhiều nét nhăn khùng khiếp và từ từ lôm vào... Vai nàng càng lúc càng chiu gập như bị đè nén bởi một sức nặng vô hình, đôi mi run lên sau mỗi làn gió thoảng. Lâu, thật lâu khi niềm kinh ngạc dần tiêu tan em mới nhận ra đôi mi của nàng đã khép chặt, vĩnh viễn chẳng bao giờ mở nữa.

Em rung mình. Tiếng mẹ lại êm như một lời ru :

— Con thấy không ! Sự sống của nàng chỉ kéo dài có vài tiếng đồng hồ. Từ khi nàng chào đời cho đến khi nàng chết, có mấy ai chứng kiến cho đâu ? Buổi tối nàng chưa được sinh ra, và đến sáng thì nàng đã chết rồi. Nàng mong manh như giọt sương đêm chẳng bao giờ nhìn được ánh mặt trời, nhưng ai dám bảo sự sống của nàng vô ý nghĩa ? Con thấy không ! Thượng đế trải rộng lòng thương xót xuống hết muôn vật muôn loài. Như công chúa Quỳnh Hoa mà con chê là vô dụng đó, Thượng đế cũng đâu có ruồng rẫy. Hằng đêm dù có được loài người đoái hoài đến hay không, nàng vẫn

— Thế nàng có đẹp không ? Có thể hái nàng vào cắm trong bình như chị Hồng chị Cúc hay không ?

— Không con ạ — Nếu bảo nàng không đẹp thì có lẽ bất công, nhưng vẻ đẹp của nàng chỉ dành cho một số ít người thưởng thức. Nàng không thể rời cành, và lại nàng sẽ héo rũ sau vài tiếng đồng hồ nở trọi.

— Không sắc hương, không hiến mình cho nhân loại, thì Thượng đế sinh ra nàng để làm gì ? Con không muốn là loài hoa kiêu ngạo. Con không thích đòi hỏi loài người phải bày bánh trái, đốt trầm hương chờ đợi đến nửa đêm để mà thưởng ngoạn con. Con thích làm một bông hoa nhỏ tầm thường miễn là giúp ích chút gì cho kẻ khác.

Mẹ em run rẩy. Em cảm biết mẹ em đang run rẩy và giọng mẹ ảm áp lạ thường :

— Phải ! Con nghĩ phải. Tuy nhiên đầu óc non nớt của con làm sao suy cho hết được mọi lẽ ở đời.

lặng lẽ nở và lặng lẽ tàn đúng vào giây phút đã định.

— Con hiểu rồi, mẹ ạ. Ngay một hoa cỏ không tên cũng nói lên được lòng yêu dấu của đấng Tạo hóa, vì Ngài đã cho nó góp mặt với đời. Cứ được sống là vui rồi, mẹ nhỉ !

— Con ngoan, con yêu của mẹ... Khi con biết được lẽ nhậm mệnh của đời sống thì...

Mẹ ghen ngào. Em ngơ ngác và em chợt hiểu. Cụ mặt trời đã rọi những tia sáng đầu tiên của một ngày.

Cô chủ nhà mở cửa bước ra vườn. Không khí một sáng mùa hè thật mát và nhẹ. Cô bé không quên mang theo chiếc rổ con để hái hoa. Đến góc vườn, cô bé ngạc nhiên nhìn khóm hoa trơ trọi. Dưới đất những cánh hoa trắng phủ đầy còn ướt đầm sương đêm — « Trông giống y như

là nước mắt ấy nhỉ, hôm qua đâu có mưa mà hoa rụng hết trơn ! » Cô bé phàn nàn.

Giữa khóm lá, chỉ còn trơ lại đúng một bông. Bông hoa mím mím dễ thương như chiếc kẹo bạc hà, mà cũng như nụ cười má lúm đồng tiền của em bé út. Cô chủ nhà thấy lòng ấm lại, nhẹ lùa bàn tay dưới cuống hoa, những ngón tay xinh xinh mở ra như mời gọi... Nhẹ nhàng, bông hoa Nhài êm dềm rụng xuống.

LÊ THỊ THÁI-BÌNH

TÚ SÁCH
TUỔI HOA

Ấn hành đều đặn mỗi tháng 3 loại :
HOA XANH, HOA ĐỎ và HOA TÍM

PHÁT HÀNH TRONG THÁNG 5-73 :

- MƯA HẠ
- HOA NẮNG
- TRINH THÁM TÀI TỬ

của Thụy Ý
của Thùy An
của Thanh Châu

● NGUYỄN LY phụ trách

CHỦ ĐỀ VI

em vào mùa hạ

BUỔI sáng nắng lên, em đi học qua những con đường xanh ngắt bóng cây đã thấy chút oi ả len vào tà áo mỏng, vào lớp nghe tiếng ve sầu râm rân trên cành phượng nở hoa đỏ thắm; Cùng với giọt mưa đầu mùa rơi tí tách ngoài song cửa, từng tập lưu bút được chuyển tay, những ánh mắt nhìn nhau đã thoáng bằng khuôn ngực ngắc. Chương trình học đã gần xong và cô giáo cũng bỏ đi bộ mặt nghiêm khắc hàng ngày để mỉm cười trong những buổi sinh hoạt cùng chúng em; Hạ đã về rồi!

Nghĩ đến lúc xa thầy xa bạn, lòng em buồn rưng rưng, quanh em đâu đâu cũng là kỷ niệm... Thế nhưng cũng có một nao nức nhẹ nhàng vừa nhóm lên trong tâm hồn. Chín mươi ngày rong chơi thỏa thích ở những vùng biển cả, cao nguyên hay quê nhà bát ngát thơm hương lúa cũng làm cho em rộn rã đón Hạ về:

*Đường phượng lên tiếng gọi
Hơi nắng ả vai mềm
Bước chân quanh đâu sỏi
Hạ về êm rất êm*

Tôn nữ Thị Hạnh
(Hạ mềm)

Hạ về thật êm ái nhưng thật đầy nhiệt tình, em, tự hỏi:

*Rồi ngày tháng sẽ hao mòn giấc
ngủ*

*Em có chờ một mùa hạ đông đưa?
Rồi nắng sẽ thiếu cơn mê bỡ ngỡ
Em có chờ nghe buổi ấy mây mưa?*

Việt Hà
(Hạ mơ)

Bạn bè em cũng như em vậy, buồn nhẹ nhàng, vui bằng khuôn, thật lạ lùng cho trái tim đa cảm của em.

*Ve sầu rả rích rêu từng cơn
Mây biển xa xôi chở phấn buồn
Xác phượng tả tơi vì gió lộng
Nghe lòng rười rượi lúc chiều
buông*

Mặt này ta hát khúc chia tay
Bỏ lại sau lưng những chuỗi ngày
Kỷ niệm êm đềm trong kỷ ức
Bỗng xa thẳng bạn, nào nùng thay!

Nguyễn thi Kim Hoa
(Mùa chia tay)

Tâm trạng buồn rầu khi phải xa
thầy xa bạn làm em chợt cảm thấy
ghét cả ngoại cảnh, em ghét mùa
hạ quá đi, ai lại nữ đem mùa Hạ
đến gieo sầu cho em nhỉ?

Phượng thắm rơi đầy đón hạ sang.
Từng chiếc bay bay đẹp vô vàn
Nhìn màu phượng đỏ rơi trong
nắng

Là cõi lòng em thoáng nạt tan.
Hạ hốt át đem mi đến đây
Làm cho hoa thắm phải rơi đầy.
Làm cho ta phải xa trường cũ.
Làm khoẻ mi trào lệ đứng cay ..

Vậy thì thôi Hạ đến làm gì, Hạ đi
đi có được không?

Hạ đi sẽ trách cho em biết bao
nỗi vui buồn :

Hạ hỡi xin mi hãy bước mau
Đừng làm ta phải nuốt thương đau
Đừng làm ta phải xa thầy bạn.
Đừng để lòng ta phải nhuộm sầu

Ngô thi Ý Nhi
(Nói với hè)

Hạ thấy không? Đã hết đâu, em
còn khổ tâm vì chuyện lưu bút
nữa :

... Và lưu bút cũng tay
Làm sao bây giờ đây
Bạn bè như ong mầy
Sắp xa ta như vầy.

Phạm thi Nhài
(Chớm Hạ)

Em phải làm gì bây giờ, viết lưu
bút xong là chia biệt mái trường,
rời xa bao kỷ niệm.

Trước lớp học dấu gôn
Nhìn đây bàn quen thuộc
Vết mực hãy còn hằn
Ôi ! toàn là kỷ niệm
Giờ đây phải xa rồi
Tóc dài buồn lẳng lẽ
Bước từng bước nặng nề
Trong sân trường vắng vẻ
Ngoài kia một ngọn gió
Vô tình thổi thoảng qua...

Thủy Khanh
(Khi mùa hạ trở về)

Ngọn gió vô tình gọi em nhớ lại
bao ngày xưa thân ái, Hạ về sẽ
phải xa xôi :

Đường phượng bay thơm nồng
như giấy vở
Nghe một lần in dấu nhớ ngọc ngà
Em ngoan hiền — tà áo lụa thướt
thà
Hơi sương lạnh vương mang và
lớp học
Ngày vào Hạ... Ôi nghe buồn muốn
khóc
Ô cửa vàng, tường với trắng rừng
rừng
Dây ghế bàn thương quá đôi là
thương
Năm gòn ngủ thảnh ngày vàng hạ
cháy

Nắng Hạ — Lê trường Du
(Ngày vào hạ)

Bước chân ra khỏi cổng trường,
từng cánh chim bay về một hướng,
chút buồn cũng thoáng qua nhanh,
em lại hồn nhiên riu rít cười.

Chút Hương vàng về thơm ngòn tay
Em thơ ngây xóa tóc trang đài
Gọi nắng mới vơm hồng dấu hạ
Ru lời ca êm như phiến mây

Nắng Hạ — Lê trường Du
(Hạ vàng)

Qua những tháng ngày vui đầu
trong sách vở, bây giờ em được
quyền mơ tưởng đến không khi
thanh tao và vẻ đẹp của những
vùng quê yêu dấu:

Thôn làng chim ngủ nắng trưa
Lững lờ mây trắng lưa thưa gió hè
Then thưng bên bông rợp me
Hương đưa tóc xòa im nghe chày
dai

Nhớ như trời nhẹ bờ vai
Mơ màng cánh bướm vui say vườn
hồng.

Nguyễn Phi
(Vùng trời hạ)

Ngày Hạ, về quê em sẽ hưởng
toàn thú vui đồng nội bên ruộng
lúa nương khoai em cất cao tiếng
hát; hay em vẫy vùng trong làn
sóng bạc của vùng biển mặn, hồng
gió rừng thông trên cao nguyên bát
gát mây trời. Bao nhiêu vui mừng
ngày vào hạ, đã thoảng qua đi
những nỗi buồn thăm lặng, em say
sưa theo hơi thở Hạ mềm:

Đêm nay đêm hạ đầy sao sáng,
Trăng chiếu qua khe lá thắm tươi
Ngân là long lanh như uớt nước
Nuột nà trong lối dăng hoa cười.
Ô kia! tiếng sao at đang thôi
Như muốn đưa hồn tôi đến mây
Như muốn đưa tôi vào suối mộng.
Hương nhai thoang thoang ngất
ngày say ..

Ngô thị Ý Nhi
(Tiếng sao đêm hè)

Đã đủ chưa em? Nào buồn, vui,
thương, giận... Mùa Hạ đã cho em
nhiều thứ quá, em biết vì sao
không?... Vì tuổi thơ còn ngự trị
trong em thì bốn mùa vẫn là vết
son trong lòng tuyệt đẹp. Và bởi
vì yêu tuổi thơ say đắm nên Hạ
đất em đi trên muôn nẻo đường

mơ, em hãy nghe tiếng gió thi
thăm nhỏ nhỏ:

Là cơn gió xôn xao vờn mây nâu
Mùa hạ nào nở trong mắt em với
Lòng trên cao một khoảng trời
vài cây

Đề em say giấc phien muộn à rất
ngọt,

Là một chút mưa về trên giấy
p25 gỗ

Mùa hạ nào nhuộm thắm r con,
lên một

Xin thơ ngày đứng về hoa màu
à theo

Để bé con còn quay mặt dẫu đường
Là những tiếng ve sấm ru phêu lư

Mùa hạ nào mang cung hát lên, đó
Xin hãy cất những ngón tay xỏ

Đề em về ôm ấp tuổi thơ thôi!
Là cơn nắng muộn màng thiên cổ

dại
Mùa hạ nào về hui hát bờ vơ

Gọi đi em tiếng một thời thơ dại
Để còn rung nước mắt giữa mong

chờ

Nguyễn thị Việt Hà
(Cho mùa hè bơ vơ)

Hãy mở rộng vòng tay em nhé,
hãy bước chân trên con đường của
em, con đường đầy hoa bướm; Tất
cả, tất cả sẽ ru em bằng khúc hát
thần tiên của ngày vào hạ:

« Hè về, Hè về nắng tang nguồn
sống khắp nơi

Hè về, hè về tiếng ca nhịp phách
lung trời... »

NGUYỄN LÝ

NHỮNG gai len của chiếc áo lạnh màu nâu sẫm em ôm trong tay chợt xốn lên trong lòng em một cách lạ kỳ, một vài khoảng đã thôi không làm ướt bàn tay bé áp yêu, những ngón trắng xanh rồi rồi còn dùng để ngăn che biết bao nước mắt đêm qua. Suốt một buổi tối như thế và một buổi sáng đứng đây như thế, từ khung cửa sổ của phòng số 09 lâu ba bệnh viện nhìn xuống thảm cỏ vuông xanh mượt mà lấm tấm màu hoa sứ trắng rơi rụng trong bóng sương mờ, dáng đứng của hai bờ cây mềm mại như cô thiếu nữ giờ tay đỡ những giầy hoa. Hàng ghế đá nơi đây chắc lạnh buốt sương, chả thể mà khoảng kính em áp má vào — sáng ánh đèn vàng ấm áp — vẫn rét tê người. Đứng nhắc em khung cảnh phòng yên tĩnh em đang đứng, mặc dù đứng đây và nhìn ra thật xa, em vẫn nhớ rất rõ mỗi đồ vật yên lặng quanh em. Một cái giường nệm cao của bệnh viện, 2 cái gối dày đặt nơi đầu trong, toàn một màu trắng tinh sạch sẽ, cái tủ thuốc nhỏ ngay cạnh bên phải, ngăn trên cùng còn rất nhiều thuốc, thuốc viên, thuốc ống và chưa đóng khít hẳn, trên nóc tủ màu vân xanh lá cây viền những nẹp gỗ vàng, trệch khỏi phía giữa một chút có vết mờ, sẵn của 1 hộp khoai tây do mặt đáy của khay thức ăn đem lên hôm qua để lại, và kê chỗ em đứng là chiếc tủ vuông, to với những hộc dài. Trong đó, những thứ áo quần đồ lặt vặt vừa được đem đi cả, chỉ còn 2 quyển sách cổ chữ ký em tặng... chữ ký của em, xếp trong góc. Một tháng trước em đã mua về, gỗ hàng chữ tặng: « Của Anh Hai em, những ngày chờ bình phục. Ký tên:

TRÊN ĐỈNH TRỜI NÀO

LINH

Nguyễn Kim Thư... Ô, đừng nhắc đến những chuyện làm em khóc... không bao giờ tự mình em nói được... Ôi, chắc là sương mờ ngoài trời chứ chả phải vì em mà kính nhòe đi thế đâu... Ô, giây phút cuối cùng mãi mãi đã không có em, Kim Thư tội nghiệp của Anh Hai. Chắc rằng em sẽ không bao giờ tin được có chuyện đó xảy ra, tối đó, trước mặt em anh còn chuyện trò như thường và đi lựa thuốc để đúng giờ uống mà. Anh Hai, em đã không có điểm phúc chung giọt nước mắt đau đớn đầu tiên với mẹ, em đã chỉ hay đề kịp đến và giữ lại chiếc áo len này, của anh, em đang ôm trong tay mà nghe nó làm nhói tim và chắc là còn hoài nhói tim. Người ta, mọi người đã đem mẹ về rồi, lần đầu tiên cô bé tội nghiệp của anh được quyền tự do lang thang, tự do đứng mắt tri hàng giờ bên

khung cửa sổ, trong căn phòng này, Chú Hy bảo sẽ trở lại để rước em, cầu mong chẳng bao giờ chú ấy trở lại. Tha hồ tưởng tượng, đứng khung cảnh này, những câu anh và em nói hôm qua, tha hồ riu rít những câu chuyện về mấy quyển sách, mấy bài toán khó trong lớp. Em của giáo sư Toán là nhất rồi, nhỏ Vân vẫn trầm trồ với em như thế. Nhưng bây giờ... bây giờ... có chết được không... chắc là không bao giờ em tin được chuyện đó đã xảy đến và đem Anh Hai đi, hôm kia, mới hôm kia Anh Hai còn bảo khi nào bi đem toán vào cho Anh Hai giảng, mới hôm kia em còn nhìn thấy một con người sống, một con người linh động, còn nói, còn cười. Cảm giác buổi đầu vào thăm em vẫn nhớ rất rõ, trong khung cảnh mới mở bệnh viện mẹ đặt em vào, vì được chỉ trước và mẹ còn

mắc uoi chuyện với người quen, một mình em tìm đến phòng và mở cửa vào. Giường bệnh anh nằm bên này, dãy cửa sổ sáng buong màu xanh nhạt bên kia nắng lung linh rón rã mà căn phòng thì buồn bã ngọt ngào xiết bao. Biết, thấy em vào anh ngồi ngay dậy, em a lại giang rộng hai tay, anh cũng mở rộng hai tay, một cái trên trán em và một cái trên trán anh. Vũ trụ, bầu trời ngoài cửa như ngừng lại, cô bé con vẫn còn hỏi trong cơn bàng hoàng muốn khóc: « Bao giờ anh mới về nhà hả Anh Hai » anh có nhớ không? Một lúc lâu không trả lời được, anh chỉ biết siết nhẹ bàn tay em và hỏi khẽ: Mẹ đau. Đừng cấm em nhắc lại những chuyện đau buồn vì chính đó là giây phút em tin tưởng nhất anh Hai sẽ ở mãi cùng mẹ cùng em trên cuộc đời này. Mọi em đã cảm được bao mạch huyết nóng chạy dưới làn da trán, vòng tay nhỏ còn chạm được bờ tóc xanh và ánh mắt anh nồng ấm đến vô cùng.

Em hứa là sẽ nhắc chuyện này lần cuối rồi thôi. Cũng như đứng đây lần cuối, khóc trong căn phòng sống mãi trong ký ức này. Nắng đã thấp thoáng chân trời hồng, một vài làn gió mỏng lùa qua khe cửa làm bay lên những sợi tóc tơ. Không một cái gì ngay bây giờ làm sáng được tâm hồn em ám đạm và hong mát trái tim hăm hấp nước mắt. Thôi không còn ai để cô bé con hỏi thăm mỗi buổi học về, để đôi mẹ vào thăm, để hôn lên trán, để gởi hoa, gởi sách. Không còn ai để hứa ăn chay ba mươi hôm cho ngày bình phục, để lần những hạt chuỗi tròn trĩnh mỗi đêm. Và cũng

không còn ai để giảng toán cho cô bé nữa đâu.

— Nào, lấy một viên bi đỏ trên 8 viên tất cả là tổ hợp một tám phải không... còn 5 viên trắng còn lại? Rất giản dị xác suất để có một viên đỏ là đáp số của tổ hợp một tám trên tổ hợp một mười ba... vậy là xong... Bây giờ chúng ta làm bài mới...

Cả lớp học như lunh linh sau một làn sương mỏng. Buổi Toán Học đầu tiên thấp sáng trong lòng em huy hoàng kỷ niệm. Ô, bảng đen đó, bục gỗ đó, viên phấn cầm tay như thế, đôi mắt hay ngàng lên như suy nghĩ rồi cúi xuống ngay như thế, chỉ còn thiếu một giọng nói rất trầm rất ấm là cô bé của thầy có thể ngủ yên trên kỷ niệm đầu yêu tuyệt vời. Thầy, thầy, tại sao thầy không thể là Anh Hai, là Nguyễn Duy Ngọc đã bình phục. Bệnh của anh Hai là tại trở trời thôi mà. Anh Hai không có... không có chết phải hôn anh Hai. Hay là Anh Hai giả bộ ra thầy để tui em không nhận ra, để các cô học trò nhỏ sợ sệt.

Ừ, mà hai tuần trước người ta đã đem Anh Hai đi, người ta đã diu Mẹ về nhà, em đã đứng một mình trong phòng bệnh, đã nước mắt ướt hai lưng tay. Ừ, mà bây giờ đầu cho cô bé con đi hết chân trời góc bể, cũng không gặp được một người thật giống anh Hai, huy hoàng nữa là trước mặt. Mãi mãi chữ Anh Hai sẽ không dùng để gọi một người nào và có người đó ngay trước mặt nữa. Thương để, định mệnh đã cắt đi chữ đó với em,

Anh Hai, Anh Hai, Anh Hai có biết gì không, có nghe gì không.

Tiếng thước kẻ vang cạnh bên làm em giật mình rời khỏi cơn suy nghĩ, đôi mắt em ngược lên chạm phải một vùng ánh mắt bao dung.

— Này, cô bé, làm toán đi chứ suy nghĩ gì vậy.

Nụ cười thầy nở nhẹ chột ngừng lại, em biết mắt mình đang đỏ lên.

Cả lớp đang bị đe dọa trầm trọng. Thầy sẽ khảo bài trong giờ Toán mà chẳng ai thuộc bài cả. Em biết chắc thế vì em cũng không thuộc. Cả một tuần lễ thi liên tiếp mà môn Toán thi sau chót, dựa nà cũng gò mấy môn kia nên môn Toán chẳng nhớ gì cả. Sau khi chào thầy rồi ngồi xuống, bao nhiêu quyển tập dưới học bản lại giở ra, bao nhiêu cái miệng lén nhép. Em cũng hơi run, công thức biến đổi, $\sin$, $\cos$, p , q , lộn xộn trong bụng. Thầy liếc sơ qua cả lớp, Thầy cười. Thầy gọi nhỏ thứ nhất, nhỏ Lan đầu dãy, nhỏ siêng ghê lắm, đọc lâu lâu, nhỏ Vân kế đó, hẳn chỉ đọc một câu $\sin(p+q)$ là đứng cầm cò, nhỏ thứ ba, thứ tư, nhỏ thứ năm, bàn thứ hai là em, con em đứng lên, mắt nhìn tuốt lên trần tìm chữ. Không có chữ nào hết. Em đọc công thức thứ nhất, thầy lắc đầu, cái thứ hai thầy lắc đầu luôn, hai tay em khoan lại lắc ngất, đầu hơi cúi xuống. Thầy bắt đầu nói, giọng hiền hòa nhẹ nhàng.

— Học trò giỏi mà như vậy đó. Học trò giỏi mà như vậy. Sao lớp học lặng như tờ. Em cố lấy hết can đảm:

— Thưa Thầy, xin Thầy tha lỗi cho chúng con, suốt một tuần nay

thì nên không dò bài được. Chúng con hứa ngày mai sẽ học bài thuộc và trả bài thầy...

Mồ hôi đổ dài sống lưng. Thầy nói thật hiền:

— Lăn đầu thầy tha. Phải ráng học bài cho thuộc.

Con bé linh quỳnh nói, bây giờ linh quỳnh ngồi ngó ngàng giữa tiếng thờ phào vui mừng cả lớp Nhỏ. Mắt kẻ bên vẹo một cái thật đau và đau khổ và tại em: «Giỏi, sao bữa nay nhà người làm gan quá vậy». Hai ba tiếng khúc khích sau lưng: «E, trả bài thầy, trả bài thầy hết còn đầu mà học, nhỏ?». Em ngồi im, tựa mặt giữa hai lòng bàn tay lạnh ngắt. Thầy đứng lên bắt đầu viết tên bài mới trên bảng, những bụi phấn li ti vừa xóa rời khỏi bảng đang lấp lánh trong một vệt nắng. Em đang nghĩ gì vậy. Không, em không nghĩ gì cả, nhưng mà Thầy ơi, có phải ngay cả sự đam mê cũng mỏng manh như bụi phấn kia không?...

Trong ngôi trường nhỏ mới cất trên đỉnh đồi này, chỉ có căn phòng của Thầy là nhỏ nhất. Chỉ vừa đủ kê một bàn học, một kệ sách với 2 cái ghế hai bên. Chừng như đó là căn phòng rất thích hợp với Thầy nên ngoài giờ dạy Thầy ngồi rất thường trên đó, lưng quay ra ngoài, một mình, đầu cúi xuống trang giấy và chỉ ngẩng lên khi có tiếng gõ cửa làm rộn của mấy cô bé con. Trên bàn nhỏ thoáng có thêm một chậu hoa cắm những cây hoa màu bông lúa từng chùm dính dài theo ngọn. Ở bãi đất trống quanh trường không thiếu gì loại hoa đó. Nếu tự nhiên gặp chắc em không cho đó là một loại hoa, chỉ là một thứ cỏ dại. Nhưng một lần đi ngang phòng nhỏ của Thầy, căn phòng nhỏ mà vắng, tha hồ ngắm nghía sau khung kin rộng cái gì trong đó, màu vàng say sưa của loại hoa bông lúa, thứ có chùm hoa ngọn đầy nhất hơi trĩu xuống tựa trên lưng ghế đó. Tự dưng em thấy nổi bật một cái, cái gì quá đơn sơ, quá thuần khiết. Có lẽ tại em cứ nghĩ những con người Toán học là những con người rắc rối, cái gì cũng thích vác ra chứng minh, nêu định luật, giả thuyết. Em thích Toán nhưng cũng thích mơ mộng, cái gì ở trên trời xa, không ai thấy được, bảo nó là cái gì, không ai chứng minh đó là sai được, không nêu giả thuyết đề nó có thể cái này, có thể là cái kia, không bắt nó chui vào một khuôn khổ, định luật được. Thế nên em yêu hoa bông lúa, như một đồng ý là càng gặp gỡ rắc rối bao nhiêu, con người sẽ yêu quý sự đơn sơ, mộc mạc bấy nhiêu. Nhưng hoa bông lúa quá đòi mềm yếu, chỉ bao nhiêu ngọn gió từ trường đem về nhà, những đóa

hoa nhỏ chẳng còn đầy nữa. Em chỉ có thể ngắm nó sau khung cửa này trên màu ghế đỏ vắng lặng. Mà đâu có Thầy, cô bé học trò vẫn đứng ngoài ngạch cửa này, tha hồ cho tui bặt vào hỏi Toán, hỏi bài. Cảm nghĩ đầu quá khắc sâu vào tim óc cô bé Lữ ra một ngày nào, nói buồn trở lại em sẽ gọi Thầy là Anh Hai đó thôi.

Thưa Thầy,

Em suy nghĩ rất nhiều trước khi viết bức thư này cho Thầy. Em vừa đọc một câu chuyện, chỉ giống em lúc đầu mà không giống lúc sau. Có bé trong truyện có Anh Hai làm Thầy giáo và dạy luôn cả cô bé. Một bữa cô bé không thuộc bài bị « Thầy » phạt trong lớp và về nhà được Anh Hai dỗ dành ủi an, thật dễ thương.

Thầy ơi, lúc đầu em nghĩ không bao giờ gọi Thầy là Anh Hai được, hình như sẽ có lỗi to lắm, dám gọi Thầy là Anh Hai. Bây giờ thì em thấy rõ ra rồi. Anh Hai em rất giống Thầy và Anh Hai em cũng mất rồi.

Thầy ơi Thầy, nếu Thầy chấp nhận, khi nào ra khỏi lớp Thầy sẽ là Anh Hai của em, Thầy có bằng lòng không?

Học trò Thầy
Nguyễn Kim Thư

Bức thư em gửi cho Thầy, chắc là ai đó thấy vắng Thầy lấy ra xem cười với nhau và quăng mất rồi. Cả một buổi học đầu tiên sau đó quan sát Thầy mà Thầy chẳng có phản ứng gì cả, Thầy vẫn tỉnh như không, Thầy vẫn nghiêm như thường và hình như bay rầy rã hơn. Hay là Thầy có đọc, bảo bức thư là

trẻ con rồi liệng ra cửa sổ, nhưng em kiểm dưới cửa sổ không có đề nhất lại. Một tuần lễ, hai tuần lễ, bốn tuần lễ. Thầy không nói gì cả, bao giờ em cũng rất thuộc bài Thầy nhưng em buồn ghê lắm, em muốn bệnh, muốn trốn Thầy luôn.

Như hoa bông lúa bị tước đi những đóa hoa nhỏ, em xanh và gãy ra. Mấy đứa bạn đứa nào cũng bảo em là tại học khuya quá. Em không học khuya đâu, chỉ có suy nghĩ nhiều hơn thông thường thôi. Em hay lang thang một mình và ngắm một cách buồn bã những hoa bông lúa. Chắc là người yêu hoa này tâm hồn không đơn sơ như em tưởng đâu. Con người mà, có phải cùng chung huyết thống đâu mà thương với mến. Tự dưng em muốn khóc giữa bầu trời trống trải chực quanh và nhớ Anh Hai thật nhiều đó Anh Hai ơi. Nếu không vì Anh Hai, không có gì em làm một việc kỳ cục như vậy được.

Buổi chiều đến với bóng mát và gió lồng lộng làm rung những dăng cỏ mềm, nâng vạt áo em chơi vơi trong gió. Thôi mình đi về nha. Thôi mình về đi nha.

Lần này em không trốn được nữa rồi. Ma soeur bảo em lúc giờ ra chơi là ôm các quyển học bặt lên cho thầy phê. Em dụ nhỏ Văn khiêng phụ nhưng hân lắc đầu nguầy nguậy vì lẽ chỉ còn một số ít học bặt thầy chưa phê, ôm lên không có gì nặng nhọc. Nhất là nhỏ Mai đang đứng ngoắc cô bé với cái máy ảnh đằng kia. Ô, khung cảnh nơi đây sẽ có bao nhiêu tấm hình đẹp. Nhỏ chạy đi mất. Mà cũng có gì phải sợ đâu

nào, thầy không chấp nhận thi thôi, chứ không lẽ thầy nỡ la mình ư.

Em nghĩ thế và đem lên, mở cửa vào li nhĩ với cái người bắt động bên trang giấy chẳng chút số, ký hiệu.

— Thưa thầy, còn một số học bạ lớp... thầy chưa phê, soeur hiệu trưởng bảo em đem lên cho thầy. Thưa thầy, em về.

Em vừa định quay ra thì thầy đã ngừng vội lên, đôi mắt, ôi, đôi mắt từ lâu em cố nghĩ là không phải của Anh Hai. Trong đôi mắt, một đoạn phim đang quay lại thật chậm. Hai cánh tay co bé giờ ra, đôi chân hơi chúi về phía trước trong bước chạy, anh Hai ngồi trên giường, vòng tay cũng mở rộng, một cái trên trán em, một cái trên trán anh. Bao giờ anh mới về nhà bà Anh Hai. Đôi môi anh Hai nhép lại: Mẹ đâu em. Mắt em nhòa ướt mắt rồi, em xoay xoay đầu, nhìn rõ đôi mắt kỳ ức. Môi thầy cũng hơi mở ra. Không phải Mẹ đâu em. Em chớp nhanh mắt mấy cái. Giọng thầy ồm ồm :

— Thầy đã đọc bức thư của em. Thầy rất hiểu em. Hình như em chưa nói chữ mà em muốn nói...

Mắt em mở tròn nghẹn ngào :

—...Vâng... em muốn nói... muốn nói lắm chứ.

Nụ cười thầy — không phải — Anh Hai nở mồm bở. Em xoay đầu chỗ khác, mím chặt đôi môi rung động rồi, cố gắng bật ra :

— Thưa anh Hai, em về

Cùng với câu nói, nước mắt cũng ứa trên mi. Hình như có một

đóa hoa bông lúa rơi rất thắm ở trong phòng. Em được vội đi.

Mùa mưa tới cũng là mùa hoa màu bông lúa trên ngợp cả một khoảng đời. Em ưa những nhánh trĩu xuống, từng chùm, từng chùm hoa che lấp tấm từ ngọn đến cuống, màu vàng bát ngát. Thế mà hoa mềm yếu vô cùng chỉ một làn gió nhẹ là bao nhiêu đóa rơi rụng. Hoa lại chẳng có gì đặc sắc so với những chùm hoa đỏ nở nồng nàn trên chót vót nhánh cây bên kia khe nước sâu luôn lội trong đó, cũng không đẹp bằng những đóa mắc cỡ kiêu sa với vài giọt sương long lanh, cũng không xinh bằng hàng cây lá xanh đậm chen vai dài theo lối ra cửa, đôi khi những bàn tay nhỏ bé tinh cở tìm được những chùm hoa, ba bốn đóa một màu và màu nào cũng bay, dính liền nhau, rất hóa hợp, chỉ thêm một giải lụa vàng buộc bên dưới là giống hệt mấy bó hoa của các cô Công Chúa trong chuyện cổ tích. Ngày xưa cũng một thời em chạy theo pensée, hồng nhung, cẩm chương... nhưng bây giờ và mãi mãi có lẽ hoa màu bông lúa gây rất nhiều rung động trong em. Thế nên em yêu mùa mưa, mùa mưa tưới mát những ngọn hoa bông lúa, cả một cánh đồng bông lúa gợn gợn dưới mắt, chung quanh ngôi trường nhỏ cả một vườn hoa rộ rỡ nở mà hình như chỉ có em biết, đối với lại bạn em hoa này chỉ là một thứ cỏ thường mà chẳng đẹp bằng cỏ nhung nữa kia. Cũng có lẽ màu bông lúa nhắc lại em một thuở vui buồn quá nhiều. Trong sự chờ đợi nỗi buồn thật khủng khiếp mà niềm vui cũng vĩ đại vô

cũng. Em đã có kỷ niệm với một loài hoa, không cái gì bền vững hơn là sợi dây kỷ niệm, phải không, phải không Anh Hai. Em cũng muốn cho một người thứ hai biết được niềm vui của em. Chắc người ấy ngạc nhiên ghê lắm.

Hôm em chỉ cho xem cánh đồng hoa đại, Anh Hai không khỏi sững sờ buột miệng:

— Em cũng đề ý đến hoa ấy à...

A! Tại sao không chứ. Này, lần thứ nhất thích thú ngắm nó trong phòng Anh Hai nè, lần thứ hai buồn bã lang thang giữa những khoảng đường hoa rụng này, lần thứ ba cảm động nhìn sóng bông lúa nhấp nhô, văng mìn từ khung cửa sổ lầu cao nhất nè và bây giờ thì chỉ Anh Hai xem. Cái cười của Anh Hai cứ nở thật tròn mà có vẻ ngàn ngơ. Anh Hai ơi, Anh Hai có biết cái gì Anh Hai lắm, cái gì Anh Hai nói đều thật giống Anh Hai thật của em, không Mẹ không hay em có Anh Hai khác. Tụi bạn thì đồng ý là em phải có Anh Hai khác. Riêng em, em cứ nghĩ là mỗi lần gọi Anh Hai, hỏi Toàn Anh Hai, nghe Anh Hai nói, nói Anh Hai nghe, em cố lừa mình đây là Anh Hai thật, bề khoảng trống vắng trong lòng, trong đời bót đi một chút. Em cũng biết là «Anh Hai» rất cố gắng trong vai trò của mình. Những lần đầu tiên đó, ra khỏi cơn tưởng tượng, em thấy ghét em vô cùng, đáng lẽ em không nên thay thế Anh Hai em cách kỳ lạ thế. Nhưng Anh Hai thật đáng kính đáng yêu vô ngần mà Thầy cũng đáng kính đáng quý biết bao nhiêu. Vậy là Thầy mà cũng là Anh Hai của nửa năm học còn lại với cô bé con.

Anh Hai ơi, em vẫn còn nghĩ là

đối với Anh Hai, em phải đứng thật xa và gọi Anh Hai rất thẳm mới phải.

Lớp học hôm nay có một làn gió lạ. Anh nhìn của tụi bạn hướng về em có vẻ tội nghiệp là lạ. Chữ «thầy sắp đi» nhỏ Mai nói cho nghe làm em cứng người trong khung ghế mới ngồi xuống. Suốt một buổi học em không hé môi nói, nước mắt cứ chực trào ra. Chỉ cần ai hỏi em một câu gì em sẽ khóc liền cho xem. Nhưng may quá không ai hỏi cả, tụi bạn em đưa nào cũng hiểu đối với em sự ra đi của anh Hai là một nỗi buồn lớn.

Hôm nay Thầy không có vào lớp em, chỉ vào lớp bên cạnh. Giờ ra chơi em chạy lên phòng học của Anh Hai. Mãi gần đến khi chuông vào học, Anh Hai mới lên — chắc là phôi từ giờ lâu — em đang chạy xuống lầu. Em nói hơi to:

— Anh Hai, khi nào Anh Hai đi.

Chữ Anh Hai thốt ra quá dễ dàng tự nhiên làm em muốn khóc trở lại. Anh Hai đáp:

— Thứ Hai tới, bằng máy bay quân sự.

Đấy, em lại chẳng nên được nước mắt rồi đấy, tay em run lên trong bờ vịn cầu thang, em nói thật nhỏ:

— Sao Thầy không đi dân sự, quân sự nguy hiểm lắm.

Thầy nhìn thẳng mắt em ôn tồn:

— Này cô bé, đừng khóc như thế, lớn rồi nhè. Với lại không phải Anh Hai đi là đi luôn đâu nha..., thôi xuống học kéo trẻ...

Đó, chữ *nha* Anh Hai nhai em, em còn hỏi với một câu chột rồi chạy xuống:

— Em vẫn viết thư cho Anh Hai được chứ?

Anh Hai cười buồn:

— Dĩ nhiên. Anh Hai sẽ để lại địa chỉ cho em.

Buổi tối hôm qua chờ sáng ngày Thầy đi trời mưa to quá, rào rào trên mái nhà và em không ngủ được. em sợ hoa bông lúa rơi rụng, em sợ máy bay chao cánh. Lại ghé cho buổi sáng đứng bên cửa sổ này, và nhìn xuống cánh đồng hoa màu bông lúa, nắng vàng ấm áp cho lòng em yên tĩnh, một cái gì như vẩn lắng đọng, như đặt đạo của lần đứng bên cửa sổ lâu ba bệnh viện. Không phải hai bờ sù hoa trắng, chỉ có hoa màu bông lúa vàng rợp gọn dài theo gió. Bầu trời trên đây xanh thật xanh cho cánh chim sát tung bành an vùng không gian trong suốt pha lè. Hình như em có đến hai người anh. Đỉnh trời cao vút nào Anh Hai chấp cánh, một hôm tấm màn đen định mệnh đã rũ xuống và báo cho Anh Hai biết giờ cuối. Và vùng trời nào Thầy lái gió đi xa. Chắc bây giờ thì Thầy đang giờ xem bức thư nhỏ; khi Thầy đang xem thì trong phòng học vắng này, cô bé học trò cũng ngóng nhìn lên trời xa tit tấp và lăm nhăm theo:

Thưa Thầy

Chắc là em không đưa Thầy đi được mặc dù em rất muốn. Em cũng rất cảm ơn Thầy đã mang đến cho em một người Anh Hai rất đáng kính đáng yêu. Nhưng có một điều em không đổi em được, em phải nói thật. Không ai thay thế được Anh Hai em mà cũng không ai thay thế được Thầy. Thầy đang ở thật gần

với Anh Hai em đây. Thầy cứ hỏi xem, có phải mỗi lần em làm Toán lều lẻo thì phải giơ hai bàn tay cho Anh Hai khế. Nhưng lần này em không viết thư lều lẻo đâu. Mà chắc Thầy cũng không nghĩ thế vì Thầy rất hiểu em, chỉ có em tưởng tượng ra thôi.

Thầy biết không, có rất nhiều lần em lộn Thầy với Anh Hai, nhất là đáng đi nhìn từ sau lưng. Em chỉ phân biệt được nhờ biết được một người có thực còn một người không có thực bao giờ nữa hết. Người ấy đã mãi mãi đi. Đã em chạm được mấy lần hôn trán, mấy bờ tóc xanh, dù mấy lần hỏi: Bao giờ Anh Hai mới về nhà và nghe Anh hỏi lại: Mè đầu em. Dù em níu cả hai tay Anh bằng đôi tay nhỏ bé của em — đôi tay chỉ dùng để ngăn che nước mắt — anh cũng vẫn cứ đi. Em vẫn còn ăn hận tại sao lần cuối đó em không để ý nghe tìm Anh Hai đáp, hơi Anh Hai thở và cắn vào ngón tay Anh xem máu có chảy ra không. Em cũng vẫn không tin khi từ xe chủ Hy bước xuống, chạy lên lều ba và khóc sụt sùi trong hành lang từ phòng số 02 đến phòng số 09.

Thầy, rồi hoa bông lúa sẽ nở mãi trong mùa Thầy đi. Câu: học trò giỏi mà như vậy sao, sẽ nhắc nhở em làm tròn bổn phận mình trong suốt con đường học còn lại. Những khung kính nơi đây còn vang động chữ Anh Hai lần gọi đầu tiên. Tiếng đó rất êm mà sao gọi khó quá phải không Thầy. Rồi căn phòng này sẽ có chủ mới, từ đây cho mãi về sau, dù đi ngang và có nhìn vào sau ghế đỏ vẫn có người ngồi, người đó sẽ không là Thầy nữa mà chắc hoa

(xem tiếp trang 58)

SINH - TỔ

TÝ BỤP sưu tầm

Sinh tố là chất cần thiết cho con người ta ; nếu cơ thể thiếu sinh tố thì sẽ sinh bệnh, và bệnh phát ra sẽ tùy theo mỗi loại sinh tố mà cơ thể đang thiếu hụt.

Sinh tố chỉ mới được khám phá trong những thời gian gần đây, hiện giờ, các nhà bác học vẫn còn nghiên cứu về các sinh tố.

Nhưng sinh tố được phát hiện vào thời gian nào ? do ai ?

VÀO năm 1880, Ông TAKAGI KANEHIRO, Tổng Giám Đốc hàng hải Nhật Bản, thường có thói quen đi xuống bến đón những thuyền cập bến sau một cuộc đi lênh đênh trên biển cả ; Ông nhận thấy những cảnh mà ông bắt gặp luôn luôn giống nhau. Thoạt đầu thủy thủ đoàn xuống bến, lòng vui sướng vì được trở lại đất liền. Kế đó, một vài thủy thủ khác bước xuống một cách chậm chạp, và hình như không được vững vàng cho lắm. Chưa hết, sự kiện cuối cùng mà ông thấy được là một thủy thủ

gần như tê liệt, cần phải được đồng bạn dìu xuống. Tính ra, mỗi lần sau một cuộc du hành thì một phần ba số thủy thủ bị hoặc là chết.

TAKAGI không phải là một nhà khoa học. Ông ta không có ý tưởng nào cả về nguyên nhân đã gây bệnh tật đó cho các thủy thủ. Ông ta chỉ biết rằng họ là nạn nhân của bệnh phù thũng, một chứng bệnh mỗi năm đã giết hàng triệu người tại Viễn Đông. Người bệnh thì đầu đi đứng và cử động khó khăn. Sau đó họ bị liệt rồi chết.

Để ngăn chặn bệnh này và để tránh thiệt hại cho các thủy thủ đoàn, TAKAGI tìm phương pháp để loại bệnh này ra. Ông ta ra lệnh cho mọi chiếc tàu khi rời bến phải mang theo một số lúa đại mạch vì ông nhận thấy nếu mình pha trộn lúa này với lúa gạo, dùng làm thực phẩm cho các thủy thủ thì bệnh này sẽ giảm xuống một cách đáng kể. Dù vậy, TAKAGI không hiểu tại sao lại như vậy cả.

Đầu sao đi nữa sự quan sát của TAKAGI cũng khá quan trọng, giúp cho các nhà khoa học nghiên cứu thêm. Ngày nay không những đã tìm được nguyên nhân cũng như cách để diệt bệnh phù thủng, còn tìm được nhiều sinh tố khác vai trò của các chất này đối với thể con người.

Vào khoảng đầu thế kỷ 20, Chánh phủ Hoa Lan cho gửi một phái đoàn bác sĩ đến Ấn để nghiên cứu về bệnh phù thủng. Trong hai năm họ đã cố tìm vi khuẩn sinh bệnh nhưng không mang lại kết quả.

Cùng lúc ấy, những sự quan sát của một bác sĩ trong nhóm, Ông CHRISTIAAN EIJKMAN (1858-1930) lại tỏ ra đáng chú ý hơn.

EIJKMAN nhận thấy một vài điều lạ trong cuộc sống của các chú gà. Các chú gà này được nuôi trong một sân của một nhà tù Ấn, nơi mà Ông nghiên cứu về tình trạng sức khỏe cũng như thực phẩm cung cấp cho các tù nhân. Các chú gà tại đây có một dáng đi hơi lảo đảo, đầu thì cúi về đằng trước. Hình ảnh này gợi cho EIJKMAN những người bị bệnh phù thủng. Ông ta tự hỏi rằng: "Mấy con gà tại đây có thể là nạn nhân của bệnh phù thủng. Tại sao chỉ những con gà nuôi tại đây mới có những triệu chứng như thế, trong khi các con gà nuôi ở ngoài lại ít khi bị các triệu chứng này?"

Hiện tượng này thúc đẩy trí tò mò của EIJKMAN Ông ta bắt đầu chú ý tới thực phẩm nuôi các chú gà này và nhận thấy rằng thực phẩm của chúng là đồ ăn dư của tù nhân. Và dĩ nhiên thức ăn chính yếu ở đây cũng như ở khắp Á Châu — là gạo (gạo là loại lúa được xay kỹ cho mất hẳn trấu). Sở dĩ lúa phải xay kỹ như vậy vì lúa nguyên bản dễ dễ bị hư: Do đó người ta phải xay đi, nghĩa là làm lột lớp cám mỏng phủ bên ngoài cũng như lớp vỏ (trấu) của hạt lúa đi. Còn các chú gà nuôi ở bên ngoài, ngoài thức ăn dư thừa,

chúng còn được nuôi dưỡng bằng sâu bọ.

Bấy giờ, EIJKMAN mới ngờ rằng lúa xay kỹ có liên hệ tới sự xuất hiện của bệnh phù thũng. Lập tức EIJKMAN thi hành ngay một thí nghiệm để kiểm chứng lại giả thuyết của mình. Cuộc thí nghiệm của EIJKMAN như sau :

EIJKMAN chọn lọc ra một số gà khỏe mạnh và chia số gà này ra làm 3 nhóm. Nhóm thứ nhất được nuôi với gạo chưa xay. Nhóm thứ hai được nuôi với gạo đã xay, nhưng chỉ lấy phần vỏ (trấu) ra thôi. Nhóm thứ ba được nuôi với gạo đã được lấy vỏ cũng như lớp cám mỏng phủ bên ngoài. Trong vài ngày đầu, các chú gà được nuôi trong nhóm thứ nhất và thứ nhì vẫn sống phây phây, trong khi nhóm thứ ba bắt đầu thấy có dấu hiệu của bệnh phù thũng.

Bấy giờ EIJKMAN cho là lúa xay kỹ đã tiếp tay cho chứng bệnh phù thũng. EIJKMAN theo đuổi thêm cuộc thí nghiệm bằng cách cho các chú gà bị đau ở nhóm thứ ba ăn trấu và cám gạo (lớp màng mỏng phủ bên ngoài) thì trong thời gian ngắn, của chú gà này bình phục trở lại.

Bây giờ, chúng ta khi đọc lại các công việc của bác sĩ EIJKMAN, chúng ta hiểu những gì đã xảy ra. Lớp bột cám mỏng bên ngoài của hạt gạo có chứa chất *thiamine* hay sinh tố *BI*. Khi gạo được xay kỹ, thì người ta đã lấy ra khỏi gạo

sinh tố *BI* này. Sự thiếu hụt sinh tố này gây ra chứng phù thũng. Khi EIJKMAN cho các chú gà ăn cám, ông ta cung cấp cho chúng sinh tố *BI* đã bị thiếu hụt đó, bầy gà phục hồi sức khỏe mau lẹ.

Sáu mươi năm trước đó, bác EIJKMAN đã không biết được vấn đề mà ai cũng biết cả. Cuộc thí nghiệm quan trọng của Ông được ông tóm tắt như sau : * thí nghiệm thấy rằng trong cuộc thí nghiệm này, chất bột cám (pellicle) bao quanh gạo có chứa một số những chất trung hòa sự độc của hạt dinh dưỡng *. Một năm khác, bác sĩ CHRISTIAN EIJKMAN cho rằng trong gạo có chứa một động lực gây ra bệnh phù thũng, nhưng lớp vỏ bao quanh hạt gạo lại chứa một chất trung hòa độc làm vô hiệu hóa căn bệnh.

Sau kinh nghiệm trên, các bác học bắt đầu chú trọng đến sinh tố. Một thí nghiệm nổi tiếng đã được thi hành năm 1906

FREDERICH G. HOPKINS tại Đại học Cambridge bên Anh. Cuộc thí nghiệm của FREDERICH đã ra như sau:

Ông ta tách rời một số chuột và nuôi các con chuột này bằng những thức ăn khác nhau cho mỗi con chuột, nhưng thực phẩm cho mỗi con đều có ra trong thành phần cấu tạo của nó, như là prô-tê-in, mỡ, đường... dưới dạng tinh chất. Trong khoảng hai mươi ngày các chú chuột này vẫn như xưa, trước sau như một, lớn không nổi. Lúc bấy giờ ông mới lấy một số chuột nữa và nuôi như trên nhưng lại thêm vào đó vài giọt sữa nguyên chất. Trọng lượng các chú chuột này gia tăng đáng kể. Điều này chứng tỏ trong sữa có một chất nào đó giúp cho gia tăng trưởng của cơ thể. Bấy giờ chúng ta đều biết chất đó là Sinh tố B.

Đến năm 1911 tại Luân Đôn, BASIMIR FUNK đã làm lại cuộc thí nghiệm của EIJKMAN. Ông ta cho ra bệnh phù thũng cho các chú chuột bằng cách cho chúng ăn lúa xay rồi sau đó lại cho chúng ăn cám để chữa lại cho lành bệnh. Thế rồi FUNK bắt đầu vào việc tách rời từng âm chất đã chữa khỏi bệnh phù thũng. Nhưng FUNK nhận thấy đây là sự tổ hợp nhiều hóa chất phức tạp mà Ông không thể phân rã được chúng. Thật ra, đó là những sinh tố B gồm hỗn hợp nhiều sinh tố B khác như B1, B2, B12 v.v...

Công trình nghiên cứu tiếp theo về vấn đề chống bệnh phù thũng được thi hành tại Jawa, cùng trong phòng thí nghiệm của EIJKMAN. Năm 1925, B.C.P. JANSEN và W.F.DONATH đã đạt được việc tách rời một số lượng chất mà họ gọi là "sinh tố chống phù thũng" bây giờ chúng ta gọi chúng là B1. Hai Ông này đã dùng nhiều trăm loại chim ăn lúa khác nhau và gần 300 kilô gạo xay rồi. Họ nhận thấy rằng các con chim sẽ mắc bệnh phù thũng nếu chúng chỉ được nuôi với gạo xay rồi này. Trải qua nhiều tiến trình dài và phức tạp, JASEN và DONATH đã đạt đến việc tách rời những chất khác nhau lấy từ vỏ và bột cám của hạt gạo. Mỗi chất khác nhau này được cho chim ăn, cùng với gạo xay kỹ, nhưng hai thứ này được đề riêng ra. Trong hai mươi ngày, nếu không có bệnh phù thũng thì chất đó là chất đang tìm kiếm. Chất này, chỉ cần một chút

chúng một phần mười gram là có thể chống được bệnh phù thũng. Đây là sinh tố bằng bột nguyên chất.

Công việc của JANSEN và DONATH đã vạch ra một con đường giúp cho các nhà tìm kiếm tìm được nhiều loại sinh tố khác. Phương pháp của họ khá phức tạp. Thoạt đầu các con thú được bắt khuất phục và cho ăn uống một cách đặc biệt và người ta quan sát những triệu chứng bệnh đầu tiên phát ra. Cuối cùng người ta tách rời chất chính đã giúp cho con vật khỏe mạnh lại. Với phương pháp này người ta tìm được 12 loại sinh tố khác nhau và đồng thời người ta cũng nghiên cứu phương pháp hóa học tổng hợp trong việc tạo ra các sinh tố trong phòng thí nghiệm.

Trong mỗi trường hợp, các sinh tố đều có liên can tới sức khỏe của các cơ quan. Người ta khám phá ra

rằng một số lượng nhỏ sinh tố nhưng cần thiết lỡ mà thiếu hụt đi, sẽ sinh ra các bệnh tỷ như phù thũng, hoại huyết, phung điên, ốm còi. Những dấu hiệu bệnh trạng nặng hay nhẹ là tùy thuộc vào số sinh tố trong người thiếu nhiều hay ít chứa trong các thức ăn. Và nếu người ta cho người bệnh hấp thụ số lượng sinh tố vừa đủ thì bệnh tình sẽ giảm và chấm dứt.

Khi bạn đã đọc câu chuyện về sinh tố trên đây, và nếu thức ăn của bạn chứa một lượng vừa đủ, bạn đừng có lo âu: nếu thức ăn của bạn thặng bằng, cơ thể của bạn sẽ nhận được một số lượng sinh tố vừa đủ, sức khỏe của bạn sẽ luôn luôn khả quan.

TÝ-BỤP

(Phỏng theo tác giả

MELVIN BERGE

NOUVAUX HORIZONS

• ĐÌNH

BÉ VIỆT BÉ NAM

VÒNG QUANH THẾ GIỚI 80 NGÀY (tiếp theo)

ĐI TÌM CÁCH Hãm XE LẠI !!!

LÀM SAU CÁC TỌA XE BẮT ĐẦU CHẠM LẠI
RÊI DỪNG HẸN NGAY KHI ẤY, VÌ NGHE
BUỘC TIẾNG SÚNG NỔ, ĐOÀN BÍNH TRONG
ĐỒN KÉO TÔI TRONG TIẾNG KÈN BÁO HIỆU

ÔNG FOGG A, CÔ LÊ
NH BỒI ĐÃ BỊ CHÚNG
ẮT ĐI RỒI !!!

MẪN SẼ GIẬP LẠI
HẸN. SÔNG HOẶC
CHẾT !

TÔI XIN TẶNG 1 CỎO ANH
KIM NẾU CÁC ÔNG CỨ
ĐƯỢC CÁC NGƯỜI BỊ BẮT...

ÔNG CỨ
TÍN VÀO
TÔI...

VÀI GIỜ SAU, ĐOÀN BÍNH ẬP VÀO TRẠI DA
BÙ SIOUX, CỨ ĐƯỢC PASSE PARTOUT VÀ 2
TÙ BÍNH KHÁC ĐANG CHÔNG CỤ MỘT CÁCH
TUYỆT VỌNG

Sau khi đã phân phát tiền thưởng, từ đơn binh trở về, Phileas Fogg thấy chỉ còn năng lực và Pix đang đợi ông thôi.

XE LƯA ĐÃ ĐI RỒI VÀ CHUYẾN KÈ TÔI MỚI ĐẾN...

THẾ Ạ?

MAI NẾU SỰ CHỈ DẪN CỦA PIX, HỌ THUÊ ĐƯỢC MỘT XE TRƯỢT BƯỚM. XE LƯỢT NHANH TRÊN MẶT BẰNG VỚI TỐC ĐỘ 40 Dặm ĐỂ CỎ MỘT QUẢNG ĐƯỜNG ĐẤT MẶT

NHỚ GỖ LÔNG, CHẶNG ĐẠC LẬU HỌ ĐẾN OMAHA VÀ HỌ LẠI BẮP TÀU HOÀ ĐẾN CHICAGO TÀU ĐẾN NƠI LÚC 4 GIỜ CHIỀU NGÀY 10-12.

11 GIỜ 15 TỐI 11-12 HỌ VUA ĐẾN NEW YORK THÌ TÀU "CHINA" Ơ LIVERPOOL ĐÃ KHỎI HÀNH ĐƯỢC 45 PHÚT RỒI...

CHỈ CÒN CHẶNG ĐẾN NEW YORK NỮA THỜI PASSEPARTOUT, Ơ LẤY VÉ NHANH LÊN!

THỬA, TÔI SẼ ĐI NHƯ BAY!

NẾU KIP BẮP TÀU "CHINA" THÌ HẸN CHÚNG TA ĐÃ VỀ LƯN ĐẾN TRONG KỲ ĐÀ HẠN ĐỊNH RỒI NHƯNG TA CHƯA ĐÓ CƯỢC ĐẤU! SÁNG MAI HẸN KEM...

MỖ SÁNG MƠM SAU, PHILEAS FOGG ĐÃ ĐI LO TÀU. CHIẾC "HENRIETTA" DỪNG ĐỂ CHỜ HẸN LÀ NIỀM HY VỌNG CUỐI CÙNG CỦA ÔNG.

TÀU KHÔNG ĐI LIVERPOOL, CHỈ ĐẾN BORDEAUX, DỪNG TRẢ GIÁ NÀO CÙNG MẶC!

THẾ THÌ ĐẾN BORDEAUX VẬY!

26

3 GIỜ ĐÊM 12-12, HENRIETTA RỜI NEW YORK ĐỂ VỀ BORDEAUX. HÀNH KHÁCH GỒM FOGG, AUDA, PASSEPARTOUT, FIX VỚI GIÁ 8.000 BÔN!

THUA ÔNG, THUYỀN TRƯỞNG Ở TRONG PHÒNG, ÔNG CẦN GÌ A?

BÀO ÔNG TẶNG TÔI LỊCH LÊN MỨC TÔI ĐA!

HỒ MUA CHUỘC MỘC BÓN THỎ MÀY VÀ THUY THỦ, PHILIP FOGG THỰC HIỆN MỘT CÚ NGOẠI MỤC, LÊN NĂM QUYỀN CHỈ HUY TÀU TRONG KHU VIÊN THUYỀN TRƯỞNG KHÓ TÍNH KIA PHẢI XƯNG DƯỚI HẦM GIAM! ĐÓ LÀ KẾ HOẠCH BẮT. ĐẶC-ĐI ĐỂ ÔNG LẤY LẠI NHỮNG THỨ QUA QUÍ BẮT BỊ MẮT.

CHÚNG TA KHÔNG CÒN BỦ THAN ĐỂ ĐẾN LIVERPOOL

ANH CỨ VIỆC CHO MÀY CHẠY THEO HAI TRÌNH ĐÓ ...

RỒI FOGG XƯNG HẦM ĐUA MỘT ĐỀ XTH! HỘP LỬ VỚI VIÊN THUYỀN TRƯỞNG

ĐÓ CỨO BIẾN!

THUYỀN TRƯỞNG, TÔI AN TRẢ ÔNG 60.000 ĐÓ LA ĐỂ MUA LẠI CHIẾC TÀU NÀY. TÔI SẮP BỚT NÓ VÌ TÀU THIẾU THAN ĐỂ ĐI TỚI LIVERPOOL!

CHÀ CHÀ ... 60.000 BÔN! LỖI QUÁ CHỨ?

SÀO, ÔNG NHẬN?

ĐƯỢC RỒI, NHƯNG ĐẾN LIVERPOOL, VỎ TÀU VÀ MÁY MÓC SẼ THUỘC VỀ TÔI ...

ĐỒNG Ý TIỀN ĐÂY

27

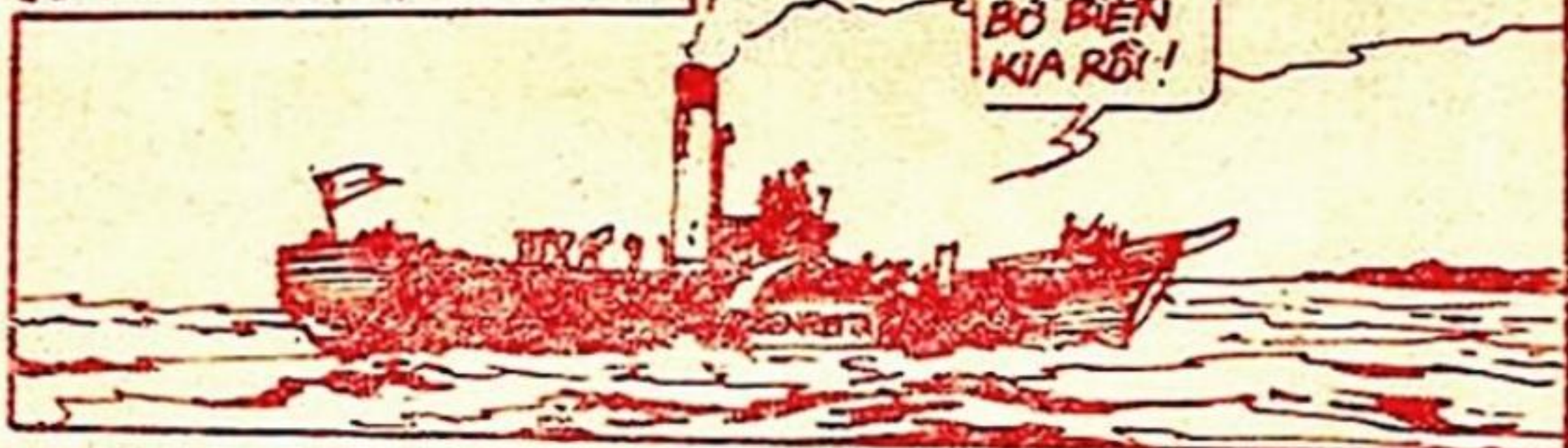
TẤT CẢ NHỮNG GÌ
CHẤT ĐƯỢC ĐỀU
CHO VÀO LỬ!

HOAN HÔ!

NGÀY 19-12, NGƯỜI TA ĐỐT CẢ CỘT BƯM, RỒI ĐẾN
SÀN TÀU, MUI TÀU LẦN MUI TÀU...

VÀ HENRIETTA MẤT ĐI NHANH ĐÁNG
BAN ĐẦU; NÓ NHƯ MỘT CHIẾC CẦU Vồng

BỎ! BỎ!
BỎ BIỂN
KIA RỒI!

1 GIỜ SÁNG NGÀY 21-12, HENRIETTA
CẬP ĐẾN QUEENSTOWN...

ĐANG NGỦ, HỌ ĐẾN BÊN LIVERPOOL, CHỈ CÁCH
LƯAN BÊN 6 GIỜ ĐƯỜNG XE

XIN TẠM BIỆT
THUYỀN TRƯỞNG

ÔNG FOGG,
CHÚC ÔNG
MAY MẮN.

ÔNG PHILEAS FOGG,
NHÂN DANH NỮ HOÀNG,
TÔI BẮT ÔNG!

HỦ!

?

THÁM TỬ FIX ĐÃ TẠM NGUYỄN PHILEAS
FOGG BỊ TỬ VÀ BỊ PHÁ HỎN KHI ĐÃ ĐẾN
GẦN ĐIỆN

NGHĨO 40 TRƯA 21-12 RỒI!

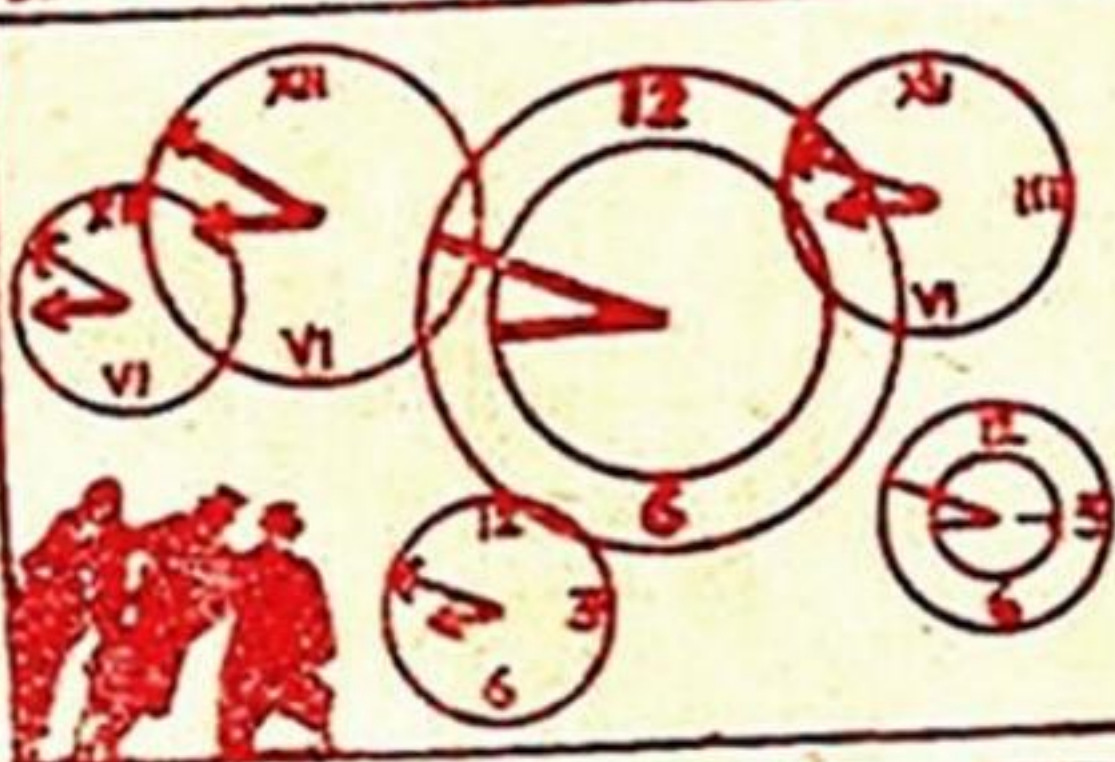
2660 33 TRƯA, CỬA PHÒNG GIẢM MỜ RA //

THƯA ÔNG, XIN ÔNG THA LỖI CHO TÔI CHỈ LÀ
MỘT SỰ NHẦM LẦU ĐÁNG TIẾC. KẸ ĐÀ
LƯNG ĐÃ BỊ BẮT GỖ CÁCH ĐÂY NHỎM
RỒI! ÔNG - TỰ DO!

CỦ ĐẤM ẤNG LÊ
THẬT TUYỆT!

Ài!

KHI NÓ VỀ ĐẾN LƯN ĐẾN, ĐỒNG HỒ VUA
CHỈ 5 CHỖ KÉM 10 VÒNG QUANH THỜ GIỜ
ĐÓ NGƯỜI, NÓ CHỈ TRỄ 5 PHÚT - VÀ TRƯA CUỘC

Hôm sau...

THƯA BÀ, TÔI ĐÃ
KHÁNH KIỆT.

NHƯNG VỚI CHỨT TIỀN MỌN
CÒN LẠI, TÔI XIN PHÉP ĐƯỢC
BIỂU BẢ MẶC DÙ TÔI MUỐN
GRÚP ĐÓ BẢ NHIỀU HƠN...

NGƯỜI TA THƯỜNG
BẢO 2 ĐIỀU ĐAU
KHỔ NHẤT ĐỜI NÀ
NỖI CỐ ĐÓN VÀ SỰ
NHỔNG KHO. NHƯNG
BEM NHƯ RẰNG ĐỀU
THỦ HẠI CÒN CÓ THỂ
CHỊU ĐƯỢC ĐƯỢC...

VẬY THÌ ÔNG FOGG ỒI,
ÔNG MUỐN CÓ EM NHƯ LẠ
NGƯỜI BAN TRĂM NĂM
TRƯỚC ĐÓ TRONG CUỘC ĐỜI
CỦA ÔNG KHÔNG NHÌ?

ĐÓ LÀ ĐIỀU
TÔI MƠ ƯỚC,
AOUĐA A...

29

THẾ RA HỌ ĐÃ DƯ MỘT NGÀY TRONG CHUYẾN HÀNH TRÌNH VÒNG QUANH THẾ GIỚI VÌ VÌ VỀ HƯỚNG TÂY Ạ

TRONG KHI ĐÓ, CÁC NHÌ VIÊN CỦA REFORM CLUB NGỒI BẮT ĐỒNG, LO LẮNG BÂY GIỜ LÀ 8 GIỜ 43

NGUYỄN-THỊ QUẢNG-BÌNH

TH 201 - 49

Thầy Vinh nổi câu :

— Không cần nghe ! Có điều từ rày về sau, anh đừng cho tôi đi dạo cái kiêu này nữa. Tôi ngán lắm...

Thầy Vinh còn nói nhiều nữa, nhưng tiếng nổ ồn ào của xe làm thầy Cang chẳng nghe được gì cả. Thầy chỉ thấy gương mặt thăm nảo của thầy Vinh...

CHƯƠNG VII

TRÊN đường về, câu chuyện nổ vang như pháo tết. Đứa nào cũng giành nhau kể những điều mình thấy. Thầy Cang vui vẻ góp chuyện với bọn trẻ. Thỉnh thoảng thầy nhìn sang phía thầy Vinh muốn hỏi chuyện, nhưng mặt thầy Vinh vẫn cau có...

Còn Bảo, những chuyện không may dồn dập xảy ra làm nó quên chuyện ở nhà. Nhưng khi về đến cổng nó lại nhớ đến con chuột bị mất. Nó huých tay Mạnh :

— Mạnh à, không lẽ con chuột Tàu nó biết bay. Tao chắc chưa ai thấy nó đâu. Vì chẳng nghe ai nói tới cả.

Mạnh cũng lo lắng không kém :

— Ủ, mà không biết nó lấy gì để ăn nhĩ. 3, 4 ngày rồi, chắc nó đói ghê lắm.

Chúng đâu có ngờ, chính lúc đó con Hoàng Thiết thân yêu của chúng đang được bàn tay thầy Vinh chăm sóc. Nó được ăn những củ cà rốt ngon ngọt. Thầy Vinh thỉnh thoảng cũng cho nó đi dạo một vòng quanh phòng sau khi đã đóng cửa lại cẩn thận.

Lúc lên cầu thang về phòng ngủ, Bảo hỏi Mạnh :

— Mạnh à, nếu đạt trường hợp, bỏ là con Hoàng Thiết thì bỏ sẽ tìm chỗ ăn chỗ ở ở đâu.

Mạnh đáp không suy nghĩ :

— Tờ hả.. thì tờ phóc ngay xuống nhà bếp, hay nhảy ra vườn. Bảo vỗ trán đánh bốp một cái :

— Trời ơi, có thể mà nghĩ mãi không ra. Phải rồi. Chắc con Hoàng Thiết đã chạy xuống bếp. Mình xuống đó tìm đi.

— Tối rồi làm sao mà xuống được. Để mai đi.

Tối đó, Mạnh nằm sắp sẵn kế hoạch : Phải rồi, ngày mai chúng sẽ có nửa giờ nghỉ sau giờ đá banh, chúng sẽ tự do vì giờ đó các thầy đang mặc uống nước. Nó ghé đầu qua giường Mạnh :

— Mạnh à ! Ngày mai sau khi đá banh, thay áo thật lẹ rồi ra sau vườn tìm nghe.

Chiều hôm sau vừa nghe hồi còi chấm dứt giờ đá banh. Bảo và Mạnh vội chạy về phòng thay quần áo. Sau vài phút chúng đã tề chỉnh

ong bộ đồng phục. Nhón về phía các bạn, các thầy đang hò hét, đuổi bọn vào phòng tắm. Còn các thầy khác chắc đang dùng trà, nói chuyện trong phòng.

Hai thằng bé chạy ù về phía vườn rau. Chúng phải đi lom khom theo các luống rau. Chúng còn cần thận vạch từng gốc rau ra xem.

Được một lúc, chừng đã mỏi lưng, Mạnh vươn vai đứng thẳng người lên, phúi hai tay đầy đất cát vào chiếc quần mới thay:

— Ủi chà! Mệt quá Bảo ơi.

Nhưng Bảo đã trừng mắt quay lại:

— Suyt... im đi mày...

Mạnh:

— Có cái gì vậy bồ?

— Tớ nói im đi... có tiếng động...

Mạnh vênh tai nghe ngóng rồi ngồi xuống cạnh bạn, thì thầm:

— Tớ cũng nghe.

— Nghe gì???

— Tớ nghe tiếng huýt gió... của ai đó...

— Xời ơi! Vậy mà cũng đòi nghe, tiếng tớ suyt đó.

— Vậy mà tớ tưởng...

Nó định nói chơi vài câu nhưng thấy vẻ mặt nghiêm trọng của bạn, nó cũng nín thở nghe ngóng. Nhưng cũng chẳng được lâu, nghẹt thở quá, nó thở đánh sượt một cái, Bảo khó chịu quay lại. Mạnh vội vàng:

— Ấy xin lỗi nghe, tại tớ nín thở không được.

Nó bỗng giật nẩy người lên: nó vừa thấy đám lá cải xao động... và cái xao động ấy di chuyển dọc theo luống. Bảo nhồm người lên và nhảy theo chụp: một con mèo tam thể nhỏ nằm cứng ngắc trong hai tay Bảo. Thằng bé chưng hửng:

— Ồ, con Minô.

Minô là con mèo của bà Sinh. Nó thường tằm nắng ở các cửa sổ, hay đứng đình đi dạo quanh sân. Nó yêu bà chủ nó vô cùng, nhưng nó lại ghét bọn trẻ vô hạn, chả là bọn này hay giật râu nắm đuôi nó ấy mà.

Bảo xấu hổ, vất mạnh con mèo xuống đất. Nhưng Mạnh lo lắng:

— Bảo à, tớ thấy nguy hiểm đấy. lỡ có con chuột Tàu ở đây và lỡ ra con mèo thấy con chuột thì chắc chắn nó sẽ không thân thiện lắm đâu.

— Ừ nhỉ. Vậy mình phải canh chừng con Minô... Mạnh! Bắt nó lại đi.

Mạnh ôm con mèo vào lòng ve vuốt:

— **Mày dễ thương lắm Minô ạ. Bão này, bỏ thấy nó mếu tở ghê chưa.**

— **Ừ, kệ bỏ, giữ nó cho chặt nhé.**

Nhưng Mạnh chợt nhớ ra:

— **Bão, đâu có được, sắp chuông vào học rồi.**

— **Vậy thì phải mau mau tìm cho ra con chuột — Bão ra lệnh.**

Nó tiếp tục đi vòng quanh các luống cải, và bỗng nhiên:

— **Trời ơi!**

Mạnh hấp tấp chạy tới:

— **Giấy đây? Tìm ra rồi hả?**

— **Không, thầy Vinh... thầy đang đi về phía này Mạnh à.**

Thầy Vinh, sau khi dùng trà xong được thầy hiệu trưởng cho biết là chiều nay bà Ái sẽ tới đem con chuột về. Thầy Vinh hơi buồn vì ông đã thấy mếu con chuột rồi. Ông về phòng vuốt ve con vật bé nhỏ. Ông nhét đầy rau, cà rốt vào hộp: thầy sợ nó bị đói trên đường về... Và thầy đưa mắt nhìn ra cửa. Bỗng Thầy tròn xoe mắt ngạc nhiên: ngoài vườn, có hai cái bóng nhỏ lơ lơ giữa các luống rau: A, đứa nào mà to gan thật, dám ra ngoài đó, không có phép... Thầy vội vàng nhảy ra khỏi phòng và chạy xuống vườn.

Vừa thấy hai đứa nhỏ, thầy Vinh đã nổi giận:

— **Hai anh kia, làm gì ở đây? Ai bảo các anh ra đây?**

Bão liu riu:

— **Dạ, không có ai cả.**

— **Vậy, các anh... — Thầy nhìn sững sốt vào con mèo Mạnh ôm trong tay — Mạnh... anh làm gì mà ôm con mèo trong tay như vậy?**

Thằng bé ngượng ngập:

— **Dạ,... tại con thấy nó đi trong vườn. Con e có hại...**

— **Sao??? Có hại??? —**

Mạnh ôm chặt con mèo hơn: may quá suýt nữa nó nói toạc ra hết cả rồi. Hứ hờn!

Tiếng thầy Vinh lại gay gắt vang lên:

— **Hừ! Các anh thật quá sức. Lên phòng tôi cả hai người và đứng đấy chờ tôi.**

— **Dạ...**

Hai đứa lùi thui bước đi, Mạnh vẫn không bỏ con mèo xuống lầu ra... Chỉ còn 10 phút nữa là tới giờ học. Mạnh hỏi:

— **Thầy Vinh bảo mình chờ thầy ngoài hành lang hay trong phòng.**

Bão nhún vai, bất cần:

— **Ai mà biết, đứng đâu cũng được. — Đưa tay mở cánh cửa nó**

— Tao biết thầy Vinh sẽ không tin được nếu mình nói có con chuột trong trường.

Bỗng nó đứng dừng lại, nhảy qua chiếc ghế. Mạnh thấy nó lượn vật gì tròn tròn, có lông. Tiếng Bảo la lên vui mừng:

— Trời ơi. Mạnh! Con Hoàng Thiệt?

Cặp mắt Mạnh tròn như hai hòn bi:

— Sao? Con Hoàng Thiệt?

Bảo:

— Đùng rồi, con Hoàng Thiệt. Trời ơi!

Mạnh thở hắt ra:

— May. Nếu thầy Vinh ở đây, thầy sẽ giận hơn nữa. Thôi mình đi giấu đi kẻo thầy Vinh về bây giờ.

Rồi Mạnh bỏ con mèo xuống ghế: thầy Vinh chắc không tra sức mấy, nhưng con mèo của bà Sinh thì thầy không dám sờ vào đâu...

Bảo đề nghị:

— Mình đi tìm cái hộp gì nuôi nó đi.

Mạnh:

— Tôi biết có chỗ có cái lồng.

— Ở đâu?

— Trên gác thượng. Tuần trước thầy Cang sai tôi lên cất mấy quyển sách cũ, tôi thấy...

— Lồng như thế nào?

— Lồng chim. Hơi hẹp, nhưng không sao mình nuôi tạm cũng được.

Nơi ở của con Hoàng Thiệt như vậy kè cũng tạm yên. Mạnh đóng cửa phòng thầy Vinh và hai đứa chạy lên gác thượng. Hai đứa bước

LẠ LÙNG ! HẤP DẪN !

Các bạn trẻ hãy xem truyện Phiêu lưu mạo hiểm của tác giả VÂN ANH:

- VƯƠNG QUỐC CÁT TRẮNG
- KÊ THỦ VÔ HÌNH
- KINH HOÀNG TRÊN KHÔNG TRUNG
- ĐOÀN CÁ MẬP SẮT
- TƯỢNG THẦN NGỌC BÍCH

Do ĐỒNG NAI xuất bản TÔNG PHÁT HÀNH 270, Đề-Thám Saigon

Các bạn sẽ say mê, hào hứng! Các bạn sẽ được những giờ giải trí thích thú. Bỏ qua rất uổng.

vào và đóng cửa lại. Ánh sáng trong gác thượng mù mờ, vì chỉ có một cánh cửa sổ, mà lại bị che khuất bởi những tấm phông. Đồ đạc vất bừa bãi trên sàn nhà.

Chiếc lồng chim treo tuốt trên cao, Mạnh phải bắc ghế mới vớ tới được. Trên cao nó có thềm nhìn xuống dưới sàn được. Dưới đó, tụi bạn đang sửa soạn chạy vào hàng vì có một hồi chuông báo hiệu vừa vang lên, nhìn ra cổng nó thấy một bà hơi già từ trên xe hơi bước xuống và đứng nói chuyện với thầy Vinh. Hồi thầy Vinh đi về phía phòng của thầy. Mạnh hoảng hốt:

— Chết rồi Bảo ơi! Thầy Vinh đang đi về phòng. Làm sao bây giờ. Bảo cau có:

— Kệ thầy, mày có muốn xuống thì xuống đi.

Mạnh:

— Dễ nhĩ, tao xuống một mình, lỡ thầy hỏi mày đâu rồi thì tao nói làm sao.

— Mày cứ nói tao bận tao tới sau...

Và Bảo nắm quả đấm định mở cửa cho Mạnh ra. Nhưng một tiếng « cách » khô khan vang lên, quả đấm nắm gọn trong tay Bảo quả đấm bên kia cùng với cây sắt đã rơi xuống đất. Nó rên rĩ:

— Thôi rồi!

Mạnh hỏi dồn:

— Cái gì vậy?

— Quả đấm rơi xuống bên kia rồi.

— Thì đứt nó vào.

— Đứt sao được, cả cái cây sắt cũng rớt qua bên kia rồi.

Mạnh xô cánh cửa nhưng vô ích. Nó nhìn Bảo khô sở:

— Nghĩa là mình bị nhốt trên này...

Bảo gật đầu thất vọng:...

CHƯƠNG VIII

Khi chuông báo hiệu vào lớp thì thầy Cang mới bước ra khỏi phòng, và thùng thình đi về phía phòng các giáo sư: chiều nay thầy nghỉ giờ đầu. Thầy định sẽ chấm bài Anh văn. Nhưng vừa mới tới cầu thang thì đụng ngay thầy Vinh đang hấp tấp đi lại:

— May quá, anh Cang, Anh có thể coi giùm lớp tôi một chút được không.

Thầy Cang sốt sắng:

— Được. Tôi rảnh giờ đầu. Tôi cho chúng làm bài hộ anh nhé

— Ồ, cảm ơn anh có bài Sử tôi đã chữa xong rồi ở phòng của tôi. Anh lấy và phát hộ. Anh bảo chúng coi lại bài rồi để chúng một mình

cũng được... Bà ngoại thằng Ân vừa mới tới. Tôi phải đem con chuột Tàu để trả lại cho bà. Anh giúp tôi một tí nhé. Anh lên phòng với tôi để lấy chồng vợ.

Nhưng vừa mới mở cửa phòng thấy Vinh ngạc nhiên khi thấy con mèo nằm chễm chệ trên ghế của thầy. Nhìn qua hộp con chuột thì thấy nắp hộp mở toang, con chuột chạy đâu mất rồi. Thầy Vinh hoảng hốt thất sự :

— Trời ơi !... Con chuột của tôi đâu rồi ? Sao con mèo khốn nạn kia lại vào đây được ? Hay là nó ăn con chuột mất rồi ? Trời ơi !

Thầy Cang nghĩ nhanh : không lẽ con mèo bé bằng nắm tay kia mà xức nổi con chuột Tàu gần bằng nó...

Thầy nêu giả thuyết :

— Hay là hồi nãy anh không đóng cửa lại, nên nó chạy mất rồi.

Thầy Vinh như chợt nhớ ra :

— À, tôi nhớ rồi. Hai thằng quý, Mạnh và Bảo... chúng ôm theo con mèo khi tôi bảo chúng lên đây.

— Vậy là anh nghi chúng nhốt con mèo ở trong và... thả con chuột ra.

— Chừ còn gì nữa — giọng thầy Vinh càng hung hăng — cái thằng Bảo, tôi phải trị tội nó đã mới được.

Thầy Cang cười hóm hỉnh :

— Nhưng bây giờ thì bà Ái nắm đầu anh trước đấy. Lo mà tìm cách nói cho khéo đi.

— Đâu phải lỗi tại tôi. Trời ơi ! cái thằng quý ranh đó làm hại tôi quá mà.

Thầy Cang :

(còn tiếp)

bạn đọc và tuổi hoa

THÁI KIM LIÊN, Huế: Chú rất vui lòng. Thư sau cứ bình tĩnh thông thả mà viết, đừng « bậm gan » nữa hí!

T.T. LÊ HOA, Vũng Tàu: Cháu nghĩ rất đúng khi nói học chỉ cần hiểu bài là đủ. Nhưng thư hàng trong Thông Tin Ba thư lùi dần như vậy là có dấu hiện đang ngại rồi đó. Nếu không có phương tiện để học riêng, cháu kiếm một người bạn nào khá toán, đến học chung và nhờ bạn đó chỉ vẽ thêm từ căn bản. Phần cháu nên cố gắng hơn nữa, và phải tự tin ở mình. Chúc cháu vượt qua mọi khó khăn.

HỒ T. HUYỀN TRINH, Đà Lạt: Bé còn may mắn hơn rất nhiều các em khác cùng tuổi, vì ~~Bé~~ còn có ba má, còn được mỗi ngày cắp sách đến trường với cô thầy, bạn hữu... « Oa xít » cô đơn đi, anh sẽ vui nhân bé làm em gái. Nhớ chỉ được vùi quạ in ít thôi nghe. Rảnh viết cho anh. Thương.

N.T. TƯỜNG VI, Sài Gòn: Cảm ơn lời khen rất « mát ruột » của em dành cho TH và các anh chị. Vì không có địa chỉ cuối bài nên Tòa soạn đã không gửi báo biểu đến em được. Vậy em cho địa chỉ rõ ràng, hoặc sáng Chúa Nhật ghé TS, anh sẽ gửi em. Đã ghi tên. Cảm ơn hai câu Dzig Dzác.

MỘNG TRINH, Đà Nẵng: Hôm nay chú trả lời và trả luôn vốn nữa cho

cháu: chịu khó chờ. Bài, nếu được đăng, cháu sẽ thấy ngay mà. Hiểu cho chú như vậy chú cảm ơn lắm. Thư từ bài vở nếu gửi về địa chỉ Tòa Soạn, người phụ trách sẽ phân phối đến các anh chị liên hệ, cháu khỏi lo thất lạc. Anh ĐB gửi lời cảm ơn em.

VƯƠNG BÌNH TRẦN, Phú bình: Mừng vì TH đã là « người bạn đường trong lúc cô đơn » của em. Chúc em có thêm nhiều tin tưởng và nghị lực để vượt qua mọi thử thách. Hy vọng sang năm sẽ hết giấc đề em khỏi phải lên đường... giết giấc. Báo cũ, em cứ ghé TS hỏi chủ Quán Lý.

THIÊN BẤT HỮ, Đà Nẵng: Cháu có ý tưởng thật... ngộ. Xếp tàu bay chú đã có giấy lịch, đẹp hơn nhiều! Thắc mắc của cháu rất đáng, nhưng chú nhớ hứa với mình sẽ không bao giờ đề cập đến vụ đó nữa. Cháu vui lòng đọc, so sánh, và sau đó, cháu là ông toàn quyền. Chị Hạnh đã ghi tên cháu rồi. Còn chú, tên là Hà Tĩnh chứ gì nữa?

HÀN MẠC QUÂN, Gia Định: Anh Đầu Bò gửi lời cảm ơn mấy viên thuốc bổ của em. Hai người đó không phải là anh em. Còn bác Trường Sơn hiện là « Cổ Văn » của TH. và đừng điều hành Tủ Sách TH. Các anh chị mong

được đọc và trả lời thư các em chứ, sao lại « nôi câu » được hở em?

YẾN OANH, Sài Gòn: Mọi đóng góp, lớn hay nhỏ, các anh chị đều hoan nghênh. Mong nụ cười của bé đề TH thêm tươi nhé. Chị Hồng Hạnh chờ món mứt của bé đó. Nhận bé làm em út... ừ.

T.N. TRANG PHƯỢNG, Nha Trang: Cảm ơn lời khen của em. Các anh chị biết còn phải cố gắng nhiều hơn để xứng đáng với lòng tin cậy của các em, đặc biệt các mục em nêu trong thư. Riêng vấn đề tặng trang (và tặng giá bán) hoặc đổi thành tuần báo, lúc này chưa thể thực hiện được. Mong em cố gắng thêm đề TH sống vững đá nhé.

^{nghe}
NGUYỄN CHUYỀN, Sài Gòn: Có tác giả nào đó nói rằng Hạnh phúc gồm nhiều mảnh quá đến nỗi không lúc nào ta không cảm thấy thiếu mất một vài mảnh. Em may mắn « chớp » được cả hai mảnh bằng được ngày ngày cấp sách đến trường, ngày ngày ăn ngủ... anh tưởng em đã có quá nhiều điểm phúc rồi. Sống trong hạnh phúc mà không tự biết coi chừng đặc tội đó nghe. Chị Nguyễn Ly gửi lời cảm ơn em.

ĐỖ THỊ KHÁNH HỘI: Nhút nhát là một tật nên « trị » từ lúc nhỏ để khi ra đời đỡ thua thiệt. Có dịp TH sẽ viết về tật đó, cùng thuốc thang để trị. Còn không nhèo, tuy không xấu lắm, nhưng ít người ưa: chưa bằng chồi lông gà cam đoan chóng hết. Đã bao giờ cháu được dùng « thuốc » đó chưa?

CÔNG YÊN, Sài Gòn: Bút hiệu của em lạ, cách chọn lại « đúng sách vở » nữa. Hoan nghênh những bài văn vui của em. Nếu cần, em có thể liên lạc với TVB. Việt Nam của anh Vũ Hữu

Chính, 26 Hoàng Hoa Thám Gia Định. Bài em cứ gửi ngay quấy phía ngoài, sẽ đến tay anh. Chúc em học vui.

TÍ XI TRUM, Sài Gòn: Sao cháu không ghi tên thật! Người đó, chắc không phải chú rồi, vì chú chưa mang kiếng. Vụ « bà đầm già » của cháu, bỏ qua đi nếu mẹ ấy không làm cản trở việc học của cháu. Làm sao cảm được người ta « xỉ xon ».

LÊ CÔNG THÀNH, Nha Trang: Em đánh máy tới thiếu 2 bản, và nộp đơn xin kiểm duyệt tại Quán Khu liên hệ — Nơi em ở thuộc QK. 2. Nếu nhà xuất bản nhận in họ sẽ lo thủ tục kiểm duyệt cho em. Chúc toại nguyện.

THỊ LẬP, Hồ Nai: Cháu cứ mạnh dạn gửi về. Nếu truyện có tính thần xây dựng và hay sẽ được chọn, không có việc phân biệt giai cấp, tuổi tác. Nếu cháu thường thấy các tác giả quen, chỉ vì truyện của họ hay, thế thôi. Cháu cứ gọi là chú, hoặc anh. Gọi bác làm chú tồn thọ đó. Lần sau em nhớ viết theo lối thông thường, đừng viết kiền, khó sắp chữ.

NGUYỄN VAN HANH, Đất Đỏ: Cô bé... chê thơ em rồi đó! Rán học đi, và chỉ làm thơ khi rảnh hoặc thật hứng. Năm nay mà hông là một đó. Vả lại, thơ « ướt át » khó đăng trên Tuổi Hoa lắm. Riêng truyện, mong được đọc. Nếu không tiện ghé khi về, em có thể gửi bảo đảm.

LÊ BANG SƠN, Long Bình: Chữ em viết thẩu quá, anh đoán tên em không biết có đúng không? Bài của em nếu được chọn chắc không thể sắp chữ được, vì đọc mệt mắt quá đi. Nhà in cần chữ rõ ràng cho thợ chữ dễ đọc, chữ không cần đẹp theo kiểu đó, em nhớ nhé.

Thân ái
HÀ TĨNH

● **Gia Đình Tuổi Hoa** vừa có thêm các em sau đây :

Nguyễn Ân, Đặng thị Kim Lan, Nguyễn Tín, Thanh Sơn, Sơn Tân, Thương Hoài Thủy, Phạm Hồng Sơn, Mai Văn, Lê Nguyễn Dương Hà, Thúy Khuynh, Tế Thị Hồng Trang, Trần thị Mộng Hương, Nguyễn Ngọc Diệp, Hoàng Lan, Công Huyền Tôn Nữ Thanh Thủy, Hoàng Ngọc Mai, Nguyễn Anh Tuấn, Trà đại Thành, Nguyễn Hoài Nguyễn, Nguyễn Hoài Thiên Sa, Hoàng Ngọc, Huỳnh thị Liêng, Nguyễn Hải Loan, Chu văn Quỳnh, Thúy Loan, Trần Xuân Hoàng, Trần Thúy Anh, Trần Thanh Hùng, Y Chang, Hoàng Thuý, Bùi thị Thúy Hương, Nguyễn Đỗ, Nguyễn thị Mận, Vũ Phương Diệp, Ngô Thanh Thảo, Trần Lãng, Nhữ Đa, Nguyễn thị Thanh Tâm, Trần thị Thảo, Hồng Minh Ánh, Hoàng thị Kỳ, Đặng thị Hiên, Nguyễn Quang Kiên, Trần Đức Anh, Nguyễn Đức Hưng, Long, Lưu Thúy Minh Tuấn, Di Du, Hoàng Phú, Nguyễn thị An, Anh Đào, Lê thị Quỳnh Hoa, Huỳnh thị Liêng, Thái kim Liên, Trần Anh Tuyết, Xêzu Ch'nh, Kym Thy, Vũ thị Tường Vân.

Trên đỉnh trời nào

(tiếp trung 57)

Trên bầu không là hoa màu hồng
lầu nữa. Có một điều em út được em
là Thầy đi, đi cho đến chầu trời nào,
góc bể nào, có thể không quang vù
nữa, nhưng em vẫn gần trí là Thầy
vẫn còn trong bầu trời này, trong
trái đất này, thầy đang nói, đang
cười, đang nghĩ và đang sống, vùng
đất Thầy ở vẫn có một cô bé học
trò để tâm đến, để nhớ rằng có
những ngày tháng trong đời, cô
bé đã gọi Thầy là Anh Hai rất
quý, rất cao cả : để nghĩ rằng đã
em ở trong hoàn cảnh nào mà có
ra mà vẫn có thể gặp đến với một
người như là mẹ cũng thật thắm,
thình cớ họ bắt cứ chuyện gì về
người ấy bao giờ cũng chờ đợi em.

Thầy, bây giờ em đang ở với mẹ
Thầy và gọi Anh Hai rất thắm mà
Thầy vẫn nghe, vẫn biết, phải không?

Em. ☐

Giải đáp Ô Chức kỳ trước

NGANG

- A - T - O
- B - HONG
- C - GANG - H
- D - ANG - NH (Nguyễn Huệ)
- E - G - NHA
- F - BI (Đào Lộc) - TONG
- G - AO - NGO
- H - NUNG -
- I - GAO.

DỘC

- 1 - GA (Sau chữ này là một
đơn) - BA
- 2 - THANG LONG
- 3 - ONG - UA
- 4 - ONG - NI (Nho Trang)
- 5 - G - NHONG
- 6 - NHANG - B
- 7 - GO.

tin tuc tuoi h

☐ SÁCH BÁO MỚI

Tuổi Hoa xuân nhân được các em phấm học đag. Xin đa cần giới thiệu với bạn đọc, và cảm ơn người tặng !

- **CÁT VÀNG** Giải phần môn Hè 1973 của Liên lạc 10 Trung Học Phổ
Cát, Đinh Đình gửi tặng.

Cát vàng là một loại phẩm màu nghệ thuật, trình bày cũng như ăn uống rất mỹ thuật, thuộc vào hàng đẹp nhất trong số các loại phẩm mà T1 nhận được từ trước đến nay.

- **TRÊN VÒNG TAY NGƯỜI** (viết khi mình còn sống). *Thơ của TÂN HỮU NGHIÊM*, ấn phẩm thứ II của Nhà xuất bản, Huế. Tập Thơ của những nhà thơ đương thời (từ một thời học trò êm đềm và thơ mộng).

SAO BẢO NƠ KHÔNG TÔI ?

Chỉ một tháng sau khi sáng lập cuộc thi «Lên ghế tiếng Việt», Trung Tâm đã nhận được trên 200 thư ứng thi của học sinh khắp nơi. Đây là lần đầu tiên một giải thưởng của Sở Văn hóa được mở ra cho các em. **Chị NGUYỄN GIANG** đã được thông báo tình hình và được đi phát thưởng, cũng như làm nhiệm vụ tổ chức bữa tiệc mừng lễ ra mắt của Hoàng?

Đến nay, các địa phương đã có nhiều cố gắng trong việc thực hiện các nhiệm vụ được giao, nhưng vẫn còn một số hạn chế, bất cập, cần tiếp tục khắc phục, nâng cao hiệu quả công tác.

- Vì số người được chia đều, gậy xâu, do đó, hai câu chỉ khác nhau về vị trí một đầu gậy nên chúng hợp, vẫn được là là khác nhau.

- Không được dùng các sản phẩm này để rửa mặt dưới ánh nắng mặt trời. Vì vậy cần sử dụng kem chống nắng trước khi đi ra ngoài. **Mang Thắt Lưng** vào mỗi ngày là bằng chứng, đã đây là một sản phẩm rất đáng để bạn biết ơn!

- Một nhóm từ để ở Kien Hoa học và dạy, chữ họ không? Nghĩa là đúng 10 chữ họ đã dùng trong câu để dễ ghép thành những chữ và tên khác. Họ này không được như 1 Phần nam học chữ, các chữ?

- Xếp thành lớp, 1.2.75 cm/m, một lớp nhẵn, dài. Có một thùy nhỏ, lớp, thu lại. Với sự di chuyển của hạt của giống hệ nhẵn là tương đối, (phần 1)

☐ GIẢI ĐÁP DZIC DZÀC SỐ 199

- 1 - Sau khi lên ngôi, ngôi... ngôi... xuống !
2 - Có... lời hứa.
3 - Một đồng hồ làm việc có 13 ?

- + CÁC BẠN ĐÁP TRÚNG (Số được gửi tổng T.N. là 102)

— NT. HỒNG-LÊ (Gđ) — TR. ĐỨC LỘC (DL) — NGUYỄN
HỮNG THỌNG (GN) — TRẦN ANH-TUYẾT (GDH).

G48y phép số 5867 CDV/TT/SC1 ngày 9-1-62

ta tại nhà (còn ông Tuấn thì)

Gle 40d.

Công-ty Giấy và Hóa-phẩm Đông-D

(Société de Papeterie et de Produits Chimiques du DON)

COGIDO

CÔNG-TY NẶC-DANH VỐN 976.080.000\$00

Văn Phòng Hành Chánh

Điện thoại

Nhà Máy

Văn Phòng Thương Mại

Điện thoại

2, Nguyễn-Huy-Tự, ĐAKAO

92.466 — 99.292

An-Hảo — Biên-Hòa

63-65, Đại lộ Hàm-Nghi, SAIGON

25.659 — 20.481 — 24.849

CHUYÊN SẢN XUẤT CÁC LOẠI :

Giấy viết

Giấy in

Giấy RONEO

Giấy gói

Giấy BRISTOL

Bìa mềm

Bìa xám

Bìa rơm

Bìa DUPLEX

Bìa TRIPLEX

VÀ CÁC LOẠI TẬP HỌC SINH

Ngang hàng với sản phẩm ngoại quốc